

DARBININKAS

Vol. LXVII, Nr. 25
Birželio - June 25, 1982

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

KVIEČIAME Į POKALBĮ IR DARBĄ

Lietuviškų parapijų metų komiteto
antrasis kreipinys

Pirmame savo žodyje į Amerikos lietuvius tarėme, kad "šis komitetas nuoširdžiai bandys šiais metais visų lietuvių mintis kuo dažniau nukreipti į lietuviškų parapijų problematiką. Mes lygiai bandysime kuo daugiau lietuvių asmenų, institucijų, organizacijų įtraukti į konkretų darbą parapijose."

"Šiose pastangose prašome ir laukiame pagalbos ypatingai iš parapijų klebonų ir kitų kunigų. Taip pat iš parapijų tarybų, vienuolių, organizacijų ir visų lietuvių."

Nuo to meto jau esame surinkę ir paruošę vertingos medžiagos, kuri gali padėti parapijoms pradėti darbą, pritaikytą kiekvienos jų savitoms aplinkybėms.

Ta medžiaga, sukaupia informaciniame aplanke, yra jau pasiūsta visų parapijų klebonams, vienuolių vyresniesiems, organizacijų kapelionams ir kitiems. Aplanke yra bibliografinių šaltinių sąrašas, mėnesių temos, mintys ir siūlomi renginiai atskiriems mėnesiams (iki spalio mėn.) ir švenčių bei įvykių kalendorius. Taip pat esame paruošę trumpą lietuviškų parapijų sąrašą, pagal kurį Amerikoje šiuo metu veikia 100 su viršum iš apie 170 lietuvių įsteigtų parapijų ir misijų.

Tai pradžia. Mes laukiame dabar jūsų visų — klebonų, kitų kunigų, parapijų tarybų ar parapijų metų komisijų siūlyimų, pageidavimų, patarimų, nuomonių. Mes tvirtai tikime, kad tik nuoširdus pokalbis tarpusavyje — tarp parapijų vadovų ir tarp jų bei komiteto įgaliavimų — padės mums visus rasti tinkamiausius būdus ir priemones pasiekti geriausių rezultatų.

Kaip esame anksčiau pranešę, rudenį planuojame suvažiavimą

parapijų klausimams svarstyti. Tas suvažiavimas bus vaisingasis, jei jame dalyvaus kuo gausnesnis būrys parapijomis besidominčių žmonių iš visų lietuviškų parapijų Amerikoje. Jam pasiruošti mums būtina reikalinga jūsų visų talka ir parama.

Mes nuoširdžiai prašome visų lietuviškų parapijų tarybų ar komitetų pirmininkus ir narius, katalikų bendrinių organizacijų vadovus, religinių organizacijų pirmininkus bei visus kitus brolius ir seses, kuriems rūpi lietuviškų parapijų reikalai, nedelsiant susirūsti su mumis, siekiant tarnauti savo Antriesiems Namams. Iš savo pusės pažadame visokeriopą talką ir paramą.

Būsime dėkingi sulaukę iš jūsų laiškų ateinančio mėnesio būvyje. Mūsų adresas: LPM, 23430 Harms Rd., Richmond Hts., OH 44143.

Tepažįsta mus mūsų tikėjimo broliai iš mūsų meilės Kristui ir ištikimybės lietuvių Bažnyčiai.

Lietuviškų parapijų metų
komitetas

SOVIETAI STIPRINA KARINIUS UOSTUS BALTIJOS JÜROJE

New York Times birželio 15 pranešė, kad sovietai skubiai didina ir platina laivyno karinę bazę Liepojos uoste. Tai yra jų nauja programa — padidinti karinį įsitvirtinimą Baltijos jūroje.

Liepojos karinis uostas praplečiamas ir padidinamas, net žvejų uostas perkliamas visai į naują vietą, kad netrukdytų kariniam uostui.

Kiek anksčiau sovietai sustiprino laivyno bazę prie Rygos. Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje ir vadinamoje Kaliningrado srityje, buvusioje Prūsijoje, sovietai turi daug tolimo ir artimo šaudymo raketų su atominiais užtaisais.

egzistencijos klausimu.

Lietuvių pasipriešinimas priverstė Maskvą ieškoti kitos išeities. 1919 rugsėjo mėnesį Sovietų Sąjungos užsienio reikalų liaudies komisaras Čičerinas laišku painformavo Lietuvos vyriausybę, kad Rusija "neturi jokių agresyvių ketinimų prieš buvusios Rusijos imperijos pakraščiuose naujai susikūrusias valstybes", ir pasiūlė pradėti derybas dėl karo veiksmų nutraukimo. O 1920 liepos 12 pasirašytoj Lietuvos-Rusijos taikos sutartyje Maskva užtikrino, kad ji "gera valia visiem laikam atsisako nuo visų Rusijos suvereniteto teisių, kurių ji yra turėjusi lietuvių tautos ir jos teritorijos atžvilgiu".

Tie gražūs žodžiai pasirodė esą klatingi: karo veiksmai prieš Lietuvą buvo tęsiami kitomis — ardamosios veiklos — priemonėmis. Po dvidešimties metų Raudonoji armija vėl įžygiavo į Lietuvą. Tačiau pasaulis atsisako pripažinti, kad ši okupacija teisėta. Jos esminį neteisėtumą pabrėžia ir jugoslavų komunistų partijos žurnale Socijalizam išspausdintas straipsnis apie "revoliucijos eksportą".

(Elta)

15 mylių į pietus nuo Newfoundlando yra dvi Prancūzijai priklausancios salos, sudarancios Prancūzijos St. Pierre ir Miquelin departamentą. Dėl jų kilo tarp Kanados ir Prancūzijos savotiškas ginčas, nes abi valstybės, gindamos savo žvejybos teises, paskelbė 200 mylių nuo jų krantų draudžiamas žvejoti zonas.

Gvatemalos karinės jutos narys gen. Efraim Rios Mont pašalino kitus du jutos narius ir paskelbė krašto prezidentu.

Savaitės įvykiai

Argentinos kariuomenė nutraukė karo veiksmus Falklando salose ir pasidavė nelaisvę, nes Britanijos kariuomenė buvo jau visai priartėjusi prie salų sostinės Port Stanley. Karo veiksmams pasibaigus, vyks ilga politinė kova dėl salų priklausomybės, nes Britanija pasiryžusi atstatyti ten kolonijinę valdžią, o Argentina savo teises į salų suverenumą vėl pakartojo ir pabrėžė, kad taikos nebus tol, kol salos pereis į Argentinos suverenumą.

Tūkstančiai nusivylusių argentiniečių surengė demonstracijas prie prezidento rūmų ir protestavo prieš vyriausybės nusileidimą Britanijai. Policija demonstrantams išsklaidyti pavartojo dujas.

Izraelio kariuomenė dar tvirtai apsupo Libano sostinę Beirutą su keliais tūkstančiais palestiniečių ir jų vadu Yassir Arafat.

Libano prezidentas Elias Sarkis ir ministras pirmininkas Shafir al-Wazzan sudarė 6 narių tautinio išgelbėjimo tarybą iš vadovaujančių krikščionių ir mahometonų karinių vadų, bet tuoj pat iš tarybos pasitraukė kairiojo mahometonų tautinio sąjūdžio vadas Walide Jumlat.

Izraelio min. pirmininkas Begin atvyko į JAV, kur jis numato reikalauti, kad 25 mylių ruožė nuo Izraelio šiaurinės sienos būtų sudaryta demilitarizuota zona ir kad visos svetimos kariuomenės, t.y. Sirijos taikos priežiūros daliniai ir ginkluoti palestiniečiai, iš Libano pasitrauktų.

Sov. S-ga įspėjo Izraelį, kad Art. Rytai yra netoli nuo Sov. S-gos pietinių sienų ir kad Izraelio karo veiksmai Libane gali paliesti Sov. S-gos gyvybinius interesus. Ji taip pat pareikalavo, kad JAV imtųsi efektyvių priemonių sustabdyti Izraelio genocidiniam veiksmam prieš palestiniečius.

Popiežius Jonas Paulius II, lankydamasis Argentinoje, paragino vyriausybę greičiau užbaigti karo veiksmus Falklando salose.

Prez. Reagan pasiūlė Nato valstybių vadų konferencijai sumažinti Vakarų valstybių ir Sov. S-gos kariuomenės Europoj iki 700,000 vyrų.

JAV karo laivų grupė su lėktuvnešiu Kennedy atvyko į Viduržemio jūros rytinę dalį galimai amerikiečių evakuacijai iš Libano vykdyti. Sov. S-ga taip pat ten pasiuntė savo 5 karo laivų grupę.

Nato valstybių galvų konferencija nutarė sustiprinti Europos karinę gynybą ir siekti pasitarimų su Sov. S-ga dėl branduolinių ir kitokių ginklų sumažinimo.

Irakas paskelbė sulaukęs bet kuriuos karo veiksmus su Iranu.

Bahamos parlamento rinkimus laimėjo salos valdžiusi progresyvinė liberalų partija, vadovaujama min. pirmininko Lynden O. Pindding.

Mauritius salos (į rytus nuo Madagaskaro) parlamento rinkimus laimėjo socialistų susivienijimas, o salą 14 m. valdžiusi darbo partija neišrinko nė vieno atstovo.

JAV žvalgybos organai tvirtina, kad Sov. S-ga, nesilaikydama su JAV sudarytos Salt sutarties, slapta pasigaminama SS-16 raketų, jas sumontavo ant važiuojamųjų platformų ir išbandė jų veikimą.

TELŠIŲ KAPINES SAUGOJO KARIUOMENĖ

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 50
VISOM PRIEMONĖM TRUKDĖ VĒLINIŲ PAMALDAS

Praėjusiais metais nemažas triukšmas įvyko Telšiuose, kai bedieviai, pasitelkę miliciją, čekistus ir kariuomenę, bandė sutrukdyti žmones, kad jie Vėlinių metu nelankytų kapinių, neuždengtų žvakučių prie Rainių miško kankinių.

Dar prieš Visų Šventų šventę Telšių rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Jankus įspėjo kleboną kun. J. Pačinską ir vyskupijos valdytoją kun. A. Vaičių, kad Telšių kapinės lapkričio 1 negalima šventinti paminklų bei atlikti jokių religinių apeigų.

Jei to draudimo nebus paisoma, bus nugriautos koplytėlės Mergelių kalne ir Garbės kalnelyje (valstybės saugomi liaudies meno paminklai, kur nuo neatmenamų laikų stovi koplytėlės ir kur statomi kryžiai).

Be to, Viešvėnuose pamaldas leidžiama atlikti tik kun. J. Pačinskui.

(Viešvėnai yra nuo Telšių į rytų pietus, už kokių 6-8 kilometrų. Ten kelias skiriasi. Viena šaka nueina į Luokę, kita pasuka į Varnius. Darb. red.)

Sutrukdo kallonėje

Šį bedievių reikalavimą sutiko išpildyti, bet jie vis tiek ėmė kliudyti kunigui J. Pačinskui. Telšių autoinspektorius Vaičys sustabdė lengvąją mašiną, kurioje į pamaldas Viešvėnuose važiuojo kun. J. Pačinskas su talkininkais kunigais Vytautu Mikutavičiumi ir Jonu Kaunecku.

Kun. J. Pačinskas skundėsi, kad neturi laiko, kad vėluoja, bet jie nepaisė. Jie nepaprastai smulkmeniškai ir nuodugniai apžiūrino mašiną, tikrino net bagažinę. Kunigai nebegalėjo laukti, jie pėsti baigė kelionę.

Patikrinimas buvo specialiai organizuojamas, kad sutrukdytų kelionę, nes prieš tai ir po to kitos mašinos nebuvo tikrinamos. Buvo patikrinta dėl akių vos viena kita ir patikrinta tik paskubomis.

Pavėlavę kunigai iki pamaldų pabaigos nespėjo išklausti visų išpažinčių. Tuo sutrukdytu pasipiktinę Viešvėnų tikintieji parašė skundą LTSR prokuroriui.

Po pamaldų šoferiui buvo griežtai uždrausta parvežti kunigus į Telšius, nors kitomis kryptimis judėjimas nebuvo uždraustas. Rajono pareigūnai tikėjosi, kad taip kunigai nesuspės laiku grįžti į Telšius, į gedulingą procesiją Telšių kapinėse.

Tačiau po pamaldų kunigus parvežti į Telšius pasisiūlė bent keli šoferiai.

Gėlės ir žvakės kapinėse

Žmonės į Telšių kapines rinkosi su gėlėmis ir žvakėmis. Prie kapinių juos pasitiko milicija, o kapinėse dar ir čekistai. Buvo būrelis ir kareivių, ginkluotų durtuvais ir revolvėriais.

Telšių kapinėse yra masinis kapas, kur palaidoti Rainių miško kankiniai. (1941 birželio 24 besitraukdami bolševikai žiauriausiu būdu nužudė 73 Telšių kalinius. Jie visi drauge buvo palaidoti vienoje duobėje Telšių kapinėse. Apie tai Darbininke buvo rašyta s.m. gegužės 7, Nr. 18.)

Netoli Rainių kankinių kapo stovėjo grupelė milicininkų. Žmonės tai paskatino demonstratyviai ten rinktis. Ant kankinių kapo jau degė žvakių jūra.

Žmonės drąsino į kapines atėjusius kunigus:
— Nebijokite, mes su jumis!

Pamaldas trukdo garsiakalbiai

Vėlinių procesijos apeigas atliko Telšių dekanas kun. Antanas Striukis ir kun. J. Kauneckas. Giedojo katedros ir parapiinės bažnyčios choras.

Tačiau tuo pačiu metu bedieviai per garsiakalbius transliavo simfoninę muziką. Kelios moterys ėjo prašyti, kad išjungtų radiją. Skrybėlėti saugumiečiai, kurie saugojo aparatūrą, atsakė: — Negalima!

Taip tikinčiųjų maldas, net jungtinio choro iškilmingą Libėrą nustelbė garsiakalbių cypimas. Jis nutilo, kai pasibaigė pamaldos kapinėse.

(Ir šitokie dalykai dedasi 20-tame amžiuje ir tokioje Sovietų Sąjungoje, kuri save laiko kultūringa šalimi. Taip galėtų būti tik nekultūringų barbarų šalyje. Darb. red.)

Laidotuvių demonstracijos Plungėje

1981 spalio 20 Plungėje buvo palaidotas staiga miręs klebonas kun. Adomas Milėrius. Jis pasižymėjo kaip nepaprastai energingas kunigas, nekarta nukentėjęs už savo uolumą.

Po birželio įvykių minėjimo Kultūros Židinio scenoje iš k. Alfonsas Marcellinas, Vladas Šakalys, Carl Gershman, Simas Kudirka, Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, Aleksandras Vakselis. Nuotr. Wallace B. Rodgers

JUGOSLAVAI SMERKIA PABALTIJO UŽĖMIMĄ

Jugoslavų komunistų partijos žurnale Socijalizam šių metų pradžioj buvo išspausdintas Milošo Prelevičiaus straipsnis apie "revoliucijos eksportą", kuriame Maskvos ekspansija į Pabaltijį ir kitas Rytų Europos šalis kritikuojama iš marksistinio taško. Autorius pabrėžia, kad sovietinės armijos įvykdytas "suverenių Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių teritorijų" užėmimas buvo Hitlerio-Stalino paktą ir "klaidingą" stalininės politikos išdava.

Savo straipsny Prelevičius ypač nuodugnai nagrinėja Raudonosios armijos nesėkmingą bandymą okupuoti Lenkiją 1920 metais. Anot jo, kai lenkai kovėsi savo teritorijoj (Varšuvos priemiesčiuose), jų kovos tikslas buvo ištautosi savo tautinę egzistenciją. Visi vidiniai nesutarimai, klasių konfliktai buvo nustumti į šalį. Tai buvo tautinis

karas, ir lenkų tauta sumušė ir išstūmė sovietinę armiją iš savo teritorijos.

Autorius primena, kad ir pats Leninas, 1920 kalbėdamas apie nepavykusią Raudonosios armijos invaziją į Lenkiją, pripažino, jog lenkai labai neapkętė rusų invazinių dalinių. Jis cituoja šiuos Lenino žodžius: "Lenkų ūkininkai ir darbininkai leido mūsų narsiesiems raudonarmiečiam mirti badu; juos užpuldinėjo ir užmušinėjo iš pasalų".

Rašo, kad Raudonosios armijos dalinių pasirodymas prie rytinių Vokietijos sienų sukėlė panašią vokiečių darbininkų, ūkininkų ir miestiečių reakciją. 1920 įvykusiame pokalby su vienu vadovaujančių vokiečių komunistų partijos asmenų, Klara Zetkin, Leninas prisipažino, kad raudonoji kavalerija su savo nušiuom uniformom sukėlė revoliucijos šmėklos baimę visose

vokiečių klasėse ir visuomeniniuose sluokniuose.

Pasmerkdamas Maskvos invaziją į Lietuvą, Latviją ir Estiją 1940 metais, Prelevičius vis dėlto mėgina teisinti mėginimą įvesti sovietinę sistemą Pabaltijy 1918 metais. Tai tipiška jugoslavų komunistų "šizofrenija": kilnus Leninas, bailsus Stalinas. Prelevičius turėtų žinoti, kad 1918 lietuviai, latviai bei estai į Raudonosios armijos užpuolimą reagavo panašiai, kaip lenkai ir vokiečiai. Nors Leninas tuo metu linkniavo tautų apsisprendimo teise, jis 1918 pasiuntė savo Vakarų armijos divizijas užimti Lietuvai. Bolševikinės Rusijos armijai buvo pavykę gana toli įsiveržti į Lietuvos teritoriją, bet ji buvo sumušta. Lietuviam, kaip ir lenkam 1920 metais, kova prieš bolševikinius agresorius buvo susijusi su pačios tautinės

IŠ PAVERTGOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Pavergtoje Lietuvoje jau kelinti metai atskiriomis knygomis išleidžiamos metinės grožinės literatūros ir kritikos apžvalgos — LITERATŪROS PANORAMOS. Literatūros istorijai tai gana parankūs leidiniai. Tik bėda, kad tos apžvalgos gerokai su-

vėlinamos. Taip "Literatūros panorama — 80" išėjo 1981 metų pabaigoje, o Ameriką pasiekė tik šiais metais. Knygoje literatūra apžvelgiama žanrais. Kiek abstraktokai grožinę 1980 metų prozą aptaria išanginių straipsniu mėgstas daugiažodžiai kritikas Petras Bražėnas. Įdomu, kad oficialiusis marksistinis kritikas prisipažįsta, jog kalbamais metais buvę ir vargtę išvargtų knygų, kad nedrįstas išvardinti romanų, kuriems busią lemta peržengti naujo tūkstantmečio slenkstį, kad esą gerokai nuzulintų temų. Iš viso per 1980 metus esą išleista 40 grožinės prozos knygų, tarp jų 13 naujų romanų. Po tos įvadinės apžvalgos duodamos atskirų knygų recenzijų ištraukos. Iš tos mozaikos susidaroma apyplintį prozinės kūrybos vaizdas.

Grožinės prozos bibliografiniame sąraše randame šiuos romanus: V. Bubnio "Pilnatis valanda", V. Dautarto "Senojo gluosnio pasaka", Petro ir Povilo Dirgėlių "Sermenų vynes", Jono Dovydaičio "Mašinų žmogus", Antano Drilingos "Laimės kūdiko gyvenimas", G. Kanovičiaus "Palaimink ir lapus ir ugnį", Anelios Markevičiaus "Žabangai", V. Martinkaus "Lašai", A. Paltaroko "Žaidras", Vyt. Petkevičiaus "Sermukšnių lietus", J. Požėros "Šalnos" (dvi dalys), V. Sirijos Giros "Kai nielepnosji tik vanduo", P. Treinio "Jievaro tiltas", A. Zurbos "Prospektas nesibaigia priemiestyje". Kelių romanų išleistos antrosios laidos: J. Avyžiaus "Chameleono spalvės", H. Korsakienės "Laikinioji sostinė", V. Sirijos Giros "Bėgimas nuo šešėlio", M. Sluckio "Uostas mano neramus".

SOVIET INTERVIEW PROJECT — SVARBI STUDIJA APIE DABARTINIUS EMIGRANTUS

1982 birželio 9 spaudoje buvo paskelbta, kad nuo 1970 metų atvykęs iš Lietuvos skubiai atsilieptų Lietuvos Informacijos Centrai. Norima supažindinti visuomenę su šių renkamų duomenų tikslu.

Iš Sovietų Sąjungos nuo 1970 metų į JAV atvyko per 125,000. Devynių profesorių kolektyvas yra užangažotas padaryti studiją, pavadintą "Soviet Interview Project". Šios penkerių metų studijos tikslas: pasinaudoti atvykusių žiniomis bei patirtimi ir surinkti duomenis apie Sovietų Sąjungos socialinę, ekonominę bei politinę sistemą, iširti, kokiais būdais Sovietų Sąjunga pasikeitė nuo 1950 metų, kai Harvardo universitetas padarė panašią studiją.

"Soviet Interview Project" studijai vadovauja prof. James R. Millar iš University of Illinois Urbana-Campaign. National Council for Soviet and East European Research (privati, ne pelnei skirta fondacija, kuri bendradarbiauja su 12 akademių institucijų) šiai studijai vykdyti pirmiem metams

Apysakų ir apsakymų knygos: J. Apučio "Tiltas per Žalpę", V. Asto "Kaip lengva būti savimi", R. Baltušniko "Rytoj neteik", R. Černiausko "Šiapus debesų", K. Kauko satyrinė apysaka "Didesni už save", J. Mikelinio "Laukinė obelis", V. Misevičiaus "Dviese ant šiaudinio stogo", A. Pociaus "Išskridę iš lizdo", V. Račicko "Kai mes mylėjome vienas kitą", V. Rimkevičiaus apsakymų rinktinė "Girėnai", A. Sprindžio "Atsišveikinimas su Varniais", R. Šavelio "Paparčio šešėly", V. Karaliaus aforizmų knyga "Aureolės ir kepurės", R. Vinciušienės humoreskos "Taip susitinkame", A. Tenzegolskio humoreskos "Jausmų sutramdymas".

Išanginį straipsnį lyrikos apžvalgai pateikia žinomas kritikas doc. Vitas Araška. Glaustai aptaria kiekvieną tų metų lyrikos knygą. Po to seka recenzijų ištraukos mozaika. Lyrikos knygų sąrašas taip pat nemažas: St. Anglickio "Nenusileisk, gražioji saule", P. Balčūno "Takažolė", A. Baltakio "Maratonas", B. Baltrušaitės "Žolynų prieglaudoj", A. Bernoto "Paglostyk žolę", V. Brenciaus "Gėlių lietus", A. Dabulskio "Dievonidžio žemė", J. Degutytes "Tarp saulės ir netekties", A. Drilingos "Jūrų romansai", L. Gutausko "Svetingumo namai", J. Jakšto "Vakaro pavojus", D. Kajoko "Žeme kaip viršūnėmis", J. Kalinausko "Kalbėk, paukšti", P. Keidošiaus "Irašai", R. Keturakio "Veidą matau", V. Mačiukos "Prorėžos", J. Mačiukevičiaus "Apie tave ir tau", J. Marcinkevičiaus "Būk ir palaimink", M. Martinaičio "Tie patys žodžiai", E. Matuzevičiaus "Variacijos ir sugrįžimai", E. Mieželaičio "Pasaka", A. Miškino "Ant Ligajų ežero krašto", A. Pabijūno satyriniai eilėraščiai "Angelo plaukai", D. Pau-

lauskaitės "Gatvė vėjuotą dieną", K. Platelio "Žodžiai ir dainos", A. Puišytės "Po ažuolušaltinis", P. Raščiaus "Gimtinė", E. Šešelionio "Vidurdienio atolai", V. Sulcaitės "svirtis", J. Vaičiūnaitės "Šaligatvio pienės", A. Vasaitytės "Laukimo puokštė", A. Verbos "Aprišuobelį". Antros laidos: A. Maldonio "Rytas vakaras" ir A. Žukausko "Atabradai".

Negausią draminių kūrinių apžvelgia kritikas Jonas Lankutis, A. Krasnovas ir Gr. Mareckaitė. Draminių kūrinių sąrašas tėra tik trys dramų rinkiniai: Juozo Marcinkevičiaus "Keistuolių akademija", K. Sajos "Liepsnojanti kriaušė" ir J. Vaičiūnaitės "Pavasario fleita".

Apie vaikų literatūrą kalba Aleksas Baltrušas ir Jonas Lankutis. Po jų seka atskirų knygų recenzijų ištraukos. Bibliografinis sąrašas gana ilgas, tačiau jame gausu ir senesnių kūrinių, kaip M. Valančiaus, Šatrijos Raganos, Žemaitės, Maironio, S. Nėries, A. Venclavos, E. Mieželaičio kūrinių. Iš naujų knygų tėra: J. Avyžiaus "Juodažvaigždės arklukas", R. Budrio "Raudonas žuvėdrų krantas", L. Grudzinsko "Laiškai iš elnių miško", V. Milūno "Skriks, žuvėdra", S. Tomarienės "Buitypaukštis", S. Gedos "Mėlynas autobusukas", L. Gutausko "Dangaus kalvis Perkūnas", A. Matučio "Margaspalvė genio kalvė", J. Nekrošiaus "Ziedai, žiedai, bitutės darbai", V. Palčinskaitės "Lietaus nykštukai", R. Skučaitės "Susiradom smuiko raktą", J. Šiožinio "Kiškučių vasara", V. Skripkos "Giedras mano rūpestėlis", M. Martinaičio vaidinimas "Pelenų antelė".

Literatūros mokslo ir kritikos apžvalgą pateikia keli autoriai. 1980 metais išleistos kelios geros kritikos knygos: V. Kubiliaus dvi monografijos — "Kazio Borutos kūryba" ir "XX amžiaus lietuvių poetai", A. Zalatoriaus "XX amžiaus lietuvių novelė", V. Daujotės "Kas tu esi, eilėraštis", J. Sprindytės "Kritikos akvarelės", L. Lisenkaitės monografija "Aleksandras Gudaitis-Guzevičius" (nors šis autorius ir nevertas tokios monografijos), kolektyviniai darbai — "Meninio vertimo problemos", "Antanas Vienuolis literatūros moksle ir kritikoje".

Apie vertimus į lietuvių kalbą ir iš lietuvių kalbos kalba keli autoriai (Valdas Petrauskas, E. Matuzevičius, S. Geda, S. Sabonis). Vertimų bibliografija gana gausi, tačiau vertingų kūrinių visai nedaug. Pakartojami seniau išverstų N. Gogolio, I. Turgeno, A. Bloko, H. Senkevičiaus knygų vertimai. Išversta daug niekuo nepatraukiančių sovietinių rašytojų kūrinių. Keistai atrodo, kad net anglų, prancūzų, švedų kai kurie veikalai verčiami ne iš originalo, bet iš rusų kalbos. Prie vertimų vertimų priklauso vokiečių epas "Nibelungų giesmė".

Tarp 1980 metais mirusių rašytojų yra "rašytojas" Justas Paleckis (1899-1980), Remigijus Markūnas (1938-1980) ir Bronius Radzevičius (1940-1980). Pastarasis ypač vertinamas už romaną "Priešaušrio vieškeliai", vaizduojantį pokario kartos brendimą. Antroji to romano dalis buvo spausdinama "Pergalėje". Tačiau toje dalyje pasigendame fabulos ir intrigos.

"Literatūros panorama — 80" išspausdinta ir 1980 metų mėnesinė literatūrinio gyvenimo kronika. Joje suregistruota daug smulkių literatūrinių įvykių — minėjimų, literatūros vakarų, Rašytojų sąjungos posėdžių, nutarimų. Knyga iliustruota fotografinėmis nuotraukomis.

— Pavergtoje Lietuvoje labai skatinamas vadinamųjų saviveiklinių filmų kūrimas. Dažnai ruošiami tokių filmų konkursai, festivaliai, skiriamos premijos. Gegužės 13-14 toks festivalis, pavadintas skambiu "Kauno pavasaris — 82" vardu, įvyko Kauno profsąjungų kultūros rūmuose. Paskirtos kelios premijos Vilniaus ir Šiaulių filminkams mėgėjams.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių paruošė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Willson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS-JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

LIETUVIŲ RADIOJ VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM. Trečiadieniais 8:30-9:30 v.v., šeštadieniais 5-6 v.v. Inž. Ed. V. Meilus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA. 01545. Tel. 617 852-3665.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Verilli, Altschuler Schwartz, Inc. N.Y. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options fondus, commodities, auksą, atidaryti IRA planus. Suinteresuoti skambinkite 212 644-5580 arba nemokamai iš visur tel. 800-223-1512.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", šeštad. WEVD 8-9 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", trečiad., 6:05-7:00 val. vak., iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

NAUJAS DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privaziavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

1982
KELIONĖS Į LIETUVĄ

PRAŠYKITE DAUGIAU
INFORMACIJŲ

MOKĖTI CALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIŲ EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Pr. N.

Papuošta scena birželio 13 Kultūros Židinyje. Tai gilus susikaupimas, tai protestas prieš okupacijas, prieš bedievišką smurtą, tai šauksmas — Laisvės Lietuvai. Nuotr. L. Tamošaitis

SKAMBA IR ŽVANGA, GAUDŽIA VARPAI, LIŪDŅĄ IR SKAUDŲ SKLEISDAMI GANDĄ 50 metų kaip mirė poetas Maironis

1932 metais birželio 28 mirė didysis tautinio atgimimo poetas Maironis. Kitą dieną, birželio 29, visos Lietuvos visų bažnyčių varpai suskambėjo 12 valandą ir taip skambino visą valandą, visai tautai skleidami liūdną gandą apie poeto pirtį.

Spaudos draudimo metu jis savo poezija išreiškė tautinius siekimus ir savo poezija labiausiai veikė visuomenę. Dėl to jis ir buvo pavadintas tautinio atgimimo dainiumi, savo poezijos įtaka sukūrė vadinamąją maironinę mokyklą.

Jis savo šūkiams, savo entuziazmu šaukė prie darbo jaunuosius, prikėlė gražiąją senąją Lietuvą, visiem atidengė Lietuvos gamtos grožį ir dainavo apie naujus laikus — laisvąją Lietuvą.

Maironis senamiestyje, netoli Kunigų seminarijos, turėjo gražius namus. Tai buvo didikų Pacų rūmai. Juos įsigijo 1909 Maironis ir čia pavertė lietuviškos veiklos namais. Čia buvo salė lietuvių susirinkimui. Nuo 1936 metų čia įkurtas jo vardo muziejus. Dabar yra Lietuvos rašytojų muziejus.

Iš šių namų poeto karstas su didele iškilme buvo palydėtas į Kauno katedrą. Visame kelyje iš abiejų pusių stovėjo kariuomenės garbės sargybos, nešami ilgi vainikai. Susirinko visa aukštoji dvasininkija, valstybės valdžios atstovai. Maironis buvo laidojamas valdžios lėšomis.

Po iškilmingų pamaldų, jo karstas buvo padėtas specialiaje mauzoliejuje šalia katedros. Prie kapo yra jo portretinis reljefas ir jo paties parinktas įrašas iš poemos "Rasinių Magdė":

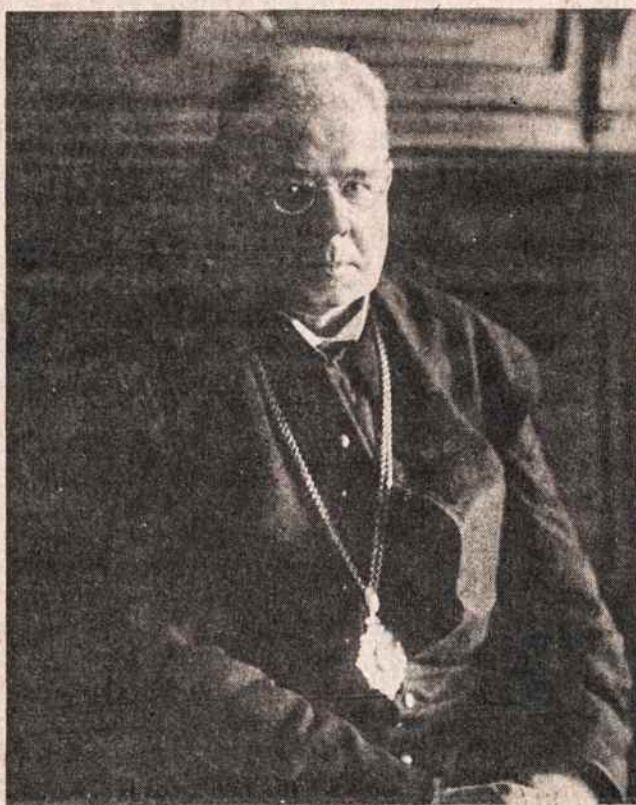
*Kaip man gaila to balto senelio,
Kurs, užstojęs ant amžino kelio,
Jau nebekels ant balso varpų
Ir ant kelio ainius pasodinęs,
Nebepasakos bočius atminęs,
Nepratars iš šaltųjų kapų!*

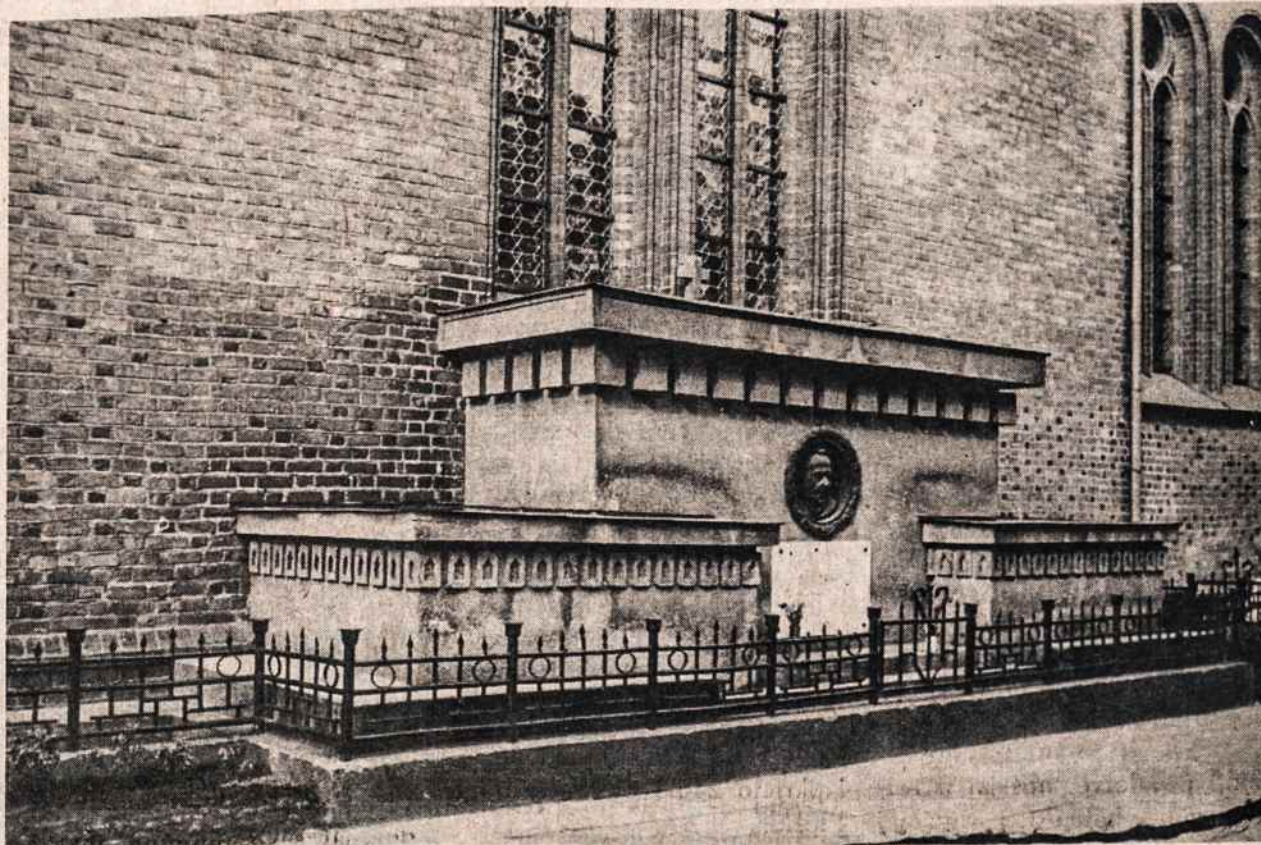
Maironio laidotuvės Kaune. Karstas iš jo namų nešamas į Kauno katedrą. Visame kelyje iš abiejų pusių nešami vainikai. Priekyje eina aukštieji Lietuvos dvasininkai.

Maironio laidotuvės Kaune. Dešinėje — organizacijų vėliavos ir vainikai. Gilumoje matosi kan. J. Meškauskas. Dar toliau eina vienuolės. Kairėje stovi grupelė. Priekyje — pulk. Pranas Saladzius, Lietuvos Šaulių Sąjungos vadas.

Poetas Maironis, įžymusis lietuvių tautos atgimimo dainius, Kauno kunigų seminarijos rektorius

Maironio mauzoliejus prie Kauno katedros dabar.

VLADUI ŽILINSKUI 70 METŲ

Vladas Žilinskas gimė Latvijos Liepojoj 1912 balandžio 6. Su tėvais 1918 persikėlė į Lietuvą. Gyveno Radvilišky, Vilkavišky, Ukmergėje. Jo tėvas dirbo Lietuvos pašto žinyboje.

Septyniolikos metų būdamas, 1929 baigė Ukmergės gimnaziją. Pradėjo studijuoti Vytauto Didžiojo universitete, Kaune, technikos mokslus. Po pusmečio finansų ministerija pasiuntė jį į Daniją studijuoti ekonominių mokslų. V. Žilinskas 1934 baigė Danijos aukštąją prekybos mokyklą "summa cum laude". Tais pat metais pradėjo dirbti Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje. Po ketverių metų skiriamas Estijon Lietuvos pasiuntinybės sekretorium. 1939 Lietuvos užsienio reikalų ministras Urbšys paveda jam charge d'affaires pareigas Danijoje steigiamoj Lietuvos pasiuntinybėje. Deja, prasidėjus karui, Danija buvo užblokuota, o Lietuvos pasiuntinybė nebuvo suorganizuota. Tokiu būdu Vladas Žilinskas tapo Lietuvos pasiuntinybės Švedijoje sekretorium.

Lietuvos pasiuntinui Vytautui Cylui persikėlus į Kanadą, V. Žilinskas Lietuvos diplomatinės sėfos skiriamas Lietuvos charge d'affaires Stockholme (be atlyginimo, nes Švedija Lietuvos finansines atsargas perdavė Sovietų Sąjungai; todėl jam teko duoną pelnytis kitur: dirbo vyr. revizorium Švedijos pramonės viešojo atsiskaitymo įstaigoj). 1953 atvyko į JAV. Pradžioje dirbo New Yorke viešos atskaitomybės importo firmose. Nuo 1957 pradžios pradėjo dirbti vyr. buhalteriu

ILFORD bendrovėje, kurioj pakilo į finansų valdytojus ir 1977 išėjo į pensiją.

Vladas Žilinskas yra buvęs skautas, tautininkas. Būdamas Švedijoje, įsijungė į Lietuvos rezistentų eiles. Protestais priešinosi Lietuvos okupacijai, apie tai rašė didžiuosiuose švedų laikraščiuose. Stalino laikais organizavo ryšius su Lietuvos Laisvės Kovotojais. Jis yra Lietuvos Rezistencinės Santarvės

DEVINTASIS LITUANISTIKOS SEMINARAS

Devintasis lituanistikos seminaras įvyks rugpjūčio 8-22 Ohio valstijoje. PLJS Ryšių centro ruošiamas seminaras skiriamas vidurinių mokslų baigusiam jaunimui, ieškančiam progos tobulintis lituanistikoje. Seminaras taikomas laisvai kalbantiesiems, skaitantiems ir rašantiems lietuviškai, pasirengusiems lankyti universitetinio lygio kursams.

Sumanymas ruošti seminarus kilo iš paties jaunimo. Pirmasis įvyko 1974. Per aštuonerius metus pateikti 37 skirtingi kursai — gramatikos pagrindai, kalbos kultūra, kirčiavimas, fonologija, dailūs skaitymas, rašyba, vertimų mokslas, lietuvių poezija, proza, literatūros semiotika, kritika, lietuvių mitologija, proistorė, senosios Lietuvos valstybės vystymasis, tautinis atgimimas, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas ir jos praradimas, pokario Lietuva, okupu-

tarybos narys. Švedijoje atstovavo lietuviams estų ir latvių organizacijose, JAV — Lietuvių Rezistencinei Santarvei Vliko seimuose.

Dabar gyvena saulėtoj Floridoj, Treasure Island, su žmona Dorothy. Turi tris gabius sūnus, baigusius aukštuosius mokslus.

Karo audros, Lietuvos okupacijos nutraukė gabaus lietuvių diplomatinę karjerą. Linkėtina, kad Vladas Žilinskas greičiau užbaigtų savo knygą "Lietuvos diplomatijos sutemos".

Bronius Bieliukas

tos tautos rezistencija, pagrindžio spauda ir daug kitų.

Seminaruose yra dėstęs 21 lektorius, jų tarpe lingvistai, literatai, rašytojai, archeologai, istorikai, politiniai, ekonominių ir kitų mokslo sričių specialistai, daugumas dėstantys JAV ir Kanados aukštosiose mokyklose. Lektoriai dėsto laisvalaikiu be finansiško atlyginimo.

Seminarų reikalavimą yra sudarę komisija, kuriai vadovauja Mindaugas Pleškys. Kiti komisijos nariai: Vita ir Rimas Aukštuoliai, Povilas Binkis, Susan Bolanos, Romas Kasparas, Rūta Nainytė-Sušinskienė, Linas Rimkus, Emilija ir Romas Sakadolskiai.

Devintojo seminaro programa skirstoma į tris pagrindines sritis: lietuvių kalbą, literatūrą ir socialinius mokslus. Dalyviai rinksis iš 10 kursų ir privalės lankyti mažiausiai keturis; bent po vieną iš minėtų sričių.

Dalyvių patogumui veiks periodikos ir knygų biblioteka bei knygynas, kur bus galima įsigyti kursam vadovėlius ir kitų knygų. Vakaris bus įvairios programos, bet daugiausia laiko bus skiriama individualiom studijom.

Seminaras įvyks "Loyola of the Lakes" amerikiečių jėzuitų rekolekčių namuose netoli Akrono miesto. Vieta nesunkiai pasiekiamas sausumos ir oro keliais, bet nuošali, toli nuo miesto triukšmo, supama ūkių, kalvų ir ežerų. Namai aprūpinti visais bendrabučio patogumais.

Seminaro mokestis vienam asmeniui yra 260 JAV dol. Tai įskaito maistą, patalynę, kai kurias mokymosi priemones ir 30 dol. registracijos mokestį. Dėl finansiško sunkumų negalį užsimokėti Seminaro mokesčio, asmeniškai kreipiasi į viešus fondus.

Dalyviai renkasi sekmadienį, rugpjūčio 8 po pietų ir skirstosi rugpjūčio 22 prieš pietus.

Seminarui registruojamasi tik dviem savaitėm, užpildant anketą ir kartu su 30 JAV dol. registracijos mokesčiu pasiunčiant PLJS Ryšių centro Seminarų komisijai. Registracijos mokestis negrąžinamas, jeigu priimtas kandidatas nutaria nevykti. Seminaro dalyvių skaičius ribojamas 35. Pirmenybė bus suteikiama tiems, kurių anketos pirma pasieks Seminarų komisiją. Susidarius didesniam interesantų skaičiui, likusieji bus įrašomi į laukiančiųjų sąrašą.

Norintieji gauti įskaitas (undergraduate credit — Lithuanian Culture and Civilization) iš Kent Valstybinio universiteto turės atskirai registruotis ir užsimokėti papildomą mokestį.

KURSAI

Lietuvių kalba
Lietuvių kalbos gramatikos pagrindai — Mykolas Drunga.

Bendrinės lietuvių kalbos rašyba bei skyryba ir kalbos kultūra — kun. Juozas Vaišnys, SJ.

Rašiniai — dr. Antanas Klimas.

Lietuvių kalbos kirčiavimas — dr. Antanas Klimas.

Lietuvių literatūra
Lietuvių romanas — dr. Ilo-na Cražytė-Maziliauskienė.

Anskeyvoji lietuvių proza: 1890-1930 m. — Violeta Kertienė.

Pokario Lietuvos poezija: nuo

NEIŠTIKIMA MARTELĖ

(atkelta iš 3 psl.)

Ką gi! Jeigu jau taip, užsike-liu atgal į savo šeštąjį aukštą, atsėdėd į supamąją kėdę prie tos krūvos laikraščių ir žurnalų, laukiu ir nebesulaukiu. Ir nebežinau, ar mano Martelė tik neiš-tikima, ar jau iš tikrųjų jos ne-bėra.

Ir dar vienas rytas, septinta valanda. Nusileidžiu žemyn, kad pas graikus suvalgyčiau porą "nulupty" kiaušinių. Nagi tik tu man!.. Pro praviras virtuvės duris keltuvo durų šone iššoka šviesiai rudas katinas... Jo akys žibančios ir šviesiai žalios, o dantyse pakibusio mano Martelė...

Pažinau! Pati juodapilkė, snukelis pilkas, nošytė rožinė, o papilvėlė — pilka...

1944 iki šiandien — dr. Rimvydas Šilbajoris.

Socialiniai mokslai
Lietuvos fizinė aplinka — dr. Kazys Ėringis.

Lietuvių kultūra lyginamojoje perspektyvoje — dr. Algis Mickūnas ir dr. Vytautas Kavolis.
Baltų proistorė ir mitologija — dr. Marija Gimbutienė.

- o -

Anketas siųsti ir dėl informacijų kreiptis adresu: PLJS Ryšių centras, Seminarų komisija, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

PREMIJA UŽ MOKSLO VEIKALĄ

JAV LB kultūros taryba 1982 metų Lietuvių Bendruomenės literatūros premiją (3000 dol.) skirs už 1981-1982 išleistus lituanistinės tematikos humanitarinio turinio mokslo veikalus arba eseistinių straipsnių rinkinius.

Premijos siekti galės ir dar nespausdinti veikalai, rankraščiai, nesvarbu, kada parašyti.

Premijai bus priimami ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba parašyti veikalai.

Paskutinė data veikalams įteikti — 1982 gruodžio 31.

Informacijų reikalais kreiptis į kultūros tarybos pirm. I. Bublį (23430 Harms Rd., Richmond Hts., Ohio 44143. Tel. 216 481-8854) arba vicepirm. V. Mariūną (1994 Beverly Hills Dr., Richmond Hts., Ohio 44143. Tel. 216 481-4534).

JAV LB kultūros taryba

KELKIME LIETUVOS BYLĄ JUNGTINĖSE TAUTOSE

Birželio įvykių ir Kalantos minėjimas K. Židinyje

Birželio 13, sekmadienį, įspūdingai paminėti birželio trėmimai ir Romo Kalantos susideginimo 10 metų sukaktis. Minėjimą rengė specialus iš įvairių organizacijų sudarytas komitetas, kuriam pirmininkavo Aleksandras Vakselis.

Pamaldos Apreiškime

Apreiškimo parapijos bažnyčioje buvo specialios pamaldos. Mišias koncelebravo kun. J. Pakalniškis, kun. A. Račkauskas ir kun. V. Piktorna, kuris pasakė ir pritaikytą prasmingą pamokslą. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas muziko Viktoro Ralio. Su vėliavomis buvo ramovėnai, šauliai, skautai.

Persikeliami į Židinį

Po pamaldų visi persikėlė į Kultūros Židinį. Čia visi galėjo pavalgyti lietuviškus pietus, kuriuos pagamino E. Kezienė su savo uoliomis talkininkėmis. Žmonių buvo pilna apatinė salė. Šnekučiavosi, poilsavo ir laukė 3 val., kada turėjo prasidėti minėjimas.

Uždegamos žvakės

Minėjimas prasidėjo 3:15 v. popiet. Pirma pasigirdo per garškalbius leidžiama muzika — Lietuva brangi. Visą muziką tvarkė Aloyzas Balsys. Pamažu atsitraukė uždanga. Scenoje pasirodė pirmininkas A. Vakselis ir pakvietė Sibiro tremtinę Anelę Povilaitienę uždegti tris žvakes — geltoną, žalią, raudoną — visų ištremtųjų prisiminimui, visų žuvusių Sibire, visų atidavusių savo gyvybę dėl Lietuvos laisvės ir savo tikėjimo išpažinimo.

Scenos gilumoje ant stovo stovėjo trys žvakės. Atėjo Anelė Povilaitienė tokia kukli, lyg didžioji pakeleivė, nes jai ir reikėjo daug keliauti į didžiąją tremtį, iš ten į Lietuvą ir pasakui laimingu būdu galėjo atvykti pas savo vyrą Petrą Povilaitį, gyvenantį Great Necke, N.Y. Ji ir uždegė tris žvakes. Sužibėjo jos, palinko jų liepsnelės į scenos vidurį, lyg atiduodamos pagarbą tremtinėms ir žuvusiems.

Scenos papuošimas

Viduryje ant raudono skydo buvo pakabintas siluetinis Vytis. Jį iš apačios juosė sunkios grandinės — okupacijų simbolis.

Žemiau įstrižai ėjo ilga juosta. Ten pro liepsnas kilo kryžiai ir didelė raidė buvo įrašyta — Laisvės Lietuvai. Tai Romo Kalantos šauksmas susideginant.

Kairėje stovėjo stovas su Romo Kalantos paveikslu. Liepsnų fone matėsi visiem gerai iš nuotraukos pažįstamas veidas. Šalia baltavo didelė gelii puokštė.

Prie scenos papuošimo daugiausia prisidėjo dail. Česlovas Janušas, — jo buvo padaryti visi piešiniai, įrašai. Dar jam talkino Paulius Jurkus, o sceną įrengti padėjo dr. Jonas Lenkaitis.

Uždegus žvakes, invokaciją sukalbėjo kleb. kun. Jonas Pakalniškis, prisimindamas tremtį ir ją įprasmindamas.

Atidarymo žodis

Atidarymo žodį tarė pirmininkas Aleksandras Vakselis. Jis pasakė iš pagrindžio laikraščio Aušros 1981 metų birželio mėnesio vedamąjį, kur kalbama apie 1941 metų trėmimus.

Pritaikytą žodį tarė ir Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Prisiminė išvežimus, Romo Kalantos susideginimo prasmę. Kalbėjo jis ir angliškai, supažindindamas svečius su minėjimo prasme, skatindamas, kad iš JAV ambasados prie JT Lietuvos byla vis būtų priminama Jungtinėse Tautose.

Kalba svečias amerikietis

A. Vakselis tolimesnei programai vadovauti pakvietė Petrą Tutiną. Šis gražia anglų kalba pristatė svečių Carl Gersh-

man, patarėją prie Amerikos ambasados Jungtinėse Tautose.

Jis atėjo gerai informuotas apie Lietuvą, kas ten atsitiko, kas dabar vyksta. Paminėjo prezidento Reagano pareiškimą Baltų Laisvės Lygai. Kai Amerika pasisako už tautų laisvą apsisprendimą, tai tas labai erzina Sovietų Sąjungą ir jų satelitus. Amerika ir toliau šią politiką palaikys. Palietė ir vežimus iš Lietuvos, partizanų kovas, pagrindžio spaudą, didėjančią Katalikų Bažnyčios įtaką.

Minėjo, kad nuolat ir nuolat reikia Sovietų Sąjungą pulti, nurodyti jų baises darbus. Kad šis puolimas būtų stipresnis, reikia rinkti tikslią medžiagą.

Prisiminė ir trečiąjį pasaulį. Amerikai iš jo reikia paramos jos laisvės žygiuose. Lietuvos genocidą reikia kelti Jungtinėse Tautose. Budėti ir niekad nepraleisti progos.

Baigė, kad lietuvių kova yra drauge ir Amerikos reikalas.

Jis kalbėjo 20 minučių.

Dr. Broniaus Nemicko kalba

Tada kalbėjo dr. Bronius Nemickas, savo žodį skirdamas deportacijoms prisiminti. Buvo surinkęs įdomios medžiagos, įdomios statistikos.

Po karo rasti dokumentai rodo, kad sovietai buvo sudarę 14 kategorijų išvežimui. Po pirmojo išvežimo planas sugriuvo,

ST. PETERSBURG, FLA.

PLKMA minės savo 60 metų sukaktį

Pasaulio Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos narių suvažiavimas šaukiamas šių metų lapkričio 24-28 St. Petersburg, Florida.

Kadangi Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija minės savo 60 metų sukaktį (įregistruota Kaune 1922 rugsėjo 12) šiuo dviliktuoju suvažiavimu, mes stengiamės tai išgarsinti kuo plačiausiai. Kviečiam visus lietuvius akademikus bei intelektualus jungtis su mumis paminėti šią garbingą sukaktį. LKM Akademija rašo ir spausdina nemirstamus Lietuvos mokslo kū-

BALTIMORE, MD.

Lietuvių festivalis, gerai išreklamuotas Baltimore Sun ir News Post laikraščiuose ir per radijo stotis, birželio 5-6 gerai pavyko. Nors šeštadienį ir lijo, bet netrūko drąsuolių lankytojų. Sekmadienį gausi minia dalyvavo 11:30 val. mišiose, kurių metu patriotišką pamokslą pasakė kun. A. Dranginis. Giedojo Dainos choras. Aukus prieš aukojimą atnešė Aro grupės šokėjai, pasipuošę tautiniais drabužiais. Po mišių visi jungėsi į paradą. Festivaly Kristina Česonienė pristatė garbės svečius, kurių tarpe buvo ir Lietuvos atstovas Washingtono dr. S.A. Bačkis. Jis pasakė sveikinimo

nes prasidėjo vokiečių-rusų karas. Grįžus sovietams, vėl toliau buvo vykdomos deportacijos. Vis buvo išvežami "antisovietiniai gaivalai", tikrumoje — krašto geriausi piliečiai. Viso iš Lietuvos išvežė apie 400.000 lietuvių.

Genocidas ir dabar nesustabdytas. Rusinimas eina nuo pat vaikų darželio per visas mokyklas. Į kraštą skverbiasi rusai, tariamieji industrijos specialistai. Čia prelegentas palygino, kiek dabar yra rusų Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Ši rusų imigracija į Lietuvą yra mažiausia, bet — vis tiek ji didėja.

Dr. Bronius Nemickas kalbėjo 38 minutes.

Skaito Juozas Boley

Tada dramų aktorius Juozas Boley-Bulevičius paskaitė vaizdelį apie išvežimą — Paskutinė naktis, parašytą Ūselienės. Paskaitė su jam būdingu stiliumi, be patoso, ramiai, tartum čia vyktų kasdieninio gyvenimo maža istorija, bet tarp pauzių, balso suvirpėjime pajunti tą didelę išvežimo dramą.

Kalba Vladas Šakalys

Vladas Šakalys, patsai naujais atbėgėlis iš pavergtos Lietuvos, pradžioje kalbėjo angliškai. Čia jis palietė, kiek Ameriką paremia laisvės kovas pavergtuose kraštuose, konkrečiai

(nukelta į 8 psl.)

rinius. Akademija skuba telkti istorinę medžiagą, taisyti ir išleisti turimus darbus.

Bėgant laikas gerokai praretinio LKMA mokslininkų eiles. Dar 250 su viršum narių savo įnašą didina darbu ir auka. Visuomenę prašome padėti Akademijai savo pinigine auka ir nuoširdžiu dalyvavimu šioj šventėj.

Suvažiavimo posėdžiai vyks Dolphin Resort Hotel, St. Petersburg Beach, Fl. Dabar laikas planuoti ir užsakyti kambarius. Vieno kambario kaina nakčiai \$40. Kambarys talpina 4 asmenis. Vėliau bus paskelbta visa suvažiavimo programa.

Pr. Jonas Balkūnas
LKMA Židinio pirmininkas

kalbą. Programoj visus žavėjo lietuvių tautiniai šokiai.

Šv. Alfonso mokyklos mokslo metų užbaigimo programa vyko birželio 6, sekmadienį, 2 val. popiet. Šv. Alfonso bažnyčioje ir mokykloje. Vaikai pradėjo vasaros atostogas. Nauji mokslo metai prasidės rugsėjo 7.

Vincas ir Ona Bridičkai birželio 13 atšventė vedybinio gyvenimo 55 metų sukaktį. Su vaikais, anūkais ir giminėmis dalyvavo 8:30 val. mišiose. Abu suaktuvininkai yra uolūs Šv. Alfonso parapijos nariai, dalyvauja organizacijose ir visuomeninėje veikloje.

Jonas Obelinis

Hot Springs, Arkansas, Moterų Seklyčios mėgėjų choras su vadove L. Gudeliene

PABIROS IŠ HOT SPRINGS, ARK.

Lietuvių Moterų Seklyčia

Labiausiai Hot Springs pagarsėjo ir lietuvių vardą išpopuliarino Moterų Seklyčios narės, kurios gegužės 22 atšventė savo veiklos dešimtmetį. Į jų pagerbimą susirinko apie 120 gėrbėjų. Invokaciją sukalbėjo ir vaišės palaimino kun. P. Patlaba. Atidaromąją kalbą pasakė Liucija Gudeliene, Moterų Seklyčios pirmininkė nuo įsisteigimo dienos. Sveikinimus atsiuntė: Pabaltijio Moterų Federacijos garbės pirmininkė G. Žilionienė, rašytoja prof. Vita Laumė, New Yorko Dariaus-Girėno komiteto vadovė B. Spudienė, New Yorko Lietuvių Darbininkų 7-osios kuopos vadovė M. Vasilka, buvusios Moterų Seklyčios pirmosios narės V. Bagdonavičienė ir J. Remienė. Visų newyorkiečių sveikinimuose ypatingai išryškėjo įvertinimas ir pagalba Liucijai Gudelienei, buvusiai visuomeninių darbų aktyvistei tarp New Yorko lietuvių.

Žodžių sveikino vietinės organizacijos: LB pirmininkas V. Artmonas, Katalikų Bendrijos tarybos pirm. P. Balčiūnas, Lietuvių kapinių komiteto pirm. prof. T. Dambrauskas, SLA pirm. A. Bertulis, Balso įgaliotinis V. Tamošaitis, Šmaizčių šeimos radijo valandėlės vadovė S. Šmaizienė ir Katalikų Bendrijos radijo valandėlės vedėja D. Vilimienė.

Meninę dalį atliko Moterų Seklyčios mėgėjų choras, solistai G. Aukštuolis ir D. Vilimienė; duetas sudainavo L. Gudeliene ir D. Vilimienė.

Programai vadovavo ir Moterų Seklyčios veiklą apžvelgė dr. Viktorija Kiburienė, Moterų Seklyčios kasininkė, pagarsėjusi Lietuvos istorine apžvalga amerikiečių organizacijose. Didelio dėmesio vertos ir jos vyro dail. J. Kiburo meniškos dekoracijos, kurios tautiniais ornamentais papuošė plačios scenos rėmus. Jis garsus ir kalėdinių eglučių scenos išdekoravimu milžiniškoj Hot Springs miesto konvencijų salėj.

Bandant tiksliai suprasti L. Moterų Seklyčios garą, reikia pripažinti, jog panašūs darbai atliekami tik tikrų patriotų, atkaklių kovotojų už teisybę, gerų darbų skatintojų ir rėmėjų, pageringų ir išvermingų visuomenininkų, kuo, be abejonės, yra apdovanota Liucija Gudeliene ir dauguma jos bendradarbių visuomeniniuose darbuose.

Liucija, vos atvykusi į Hot Springs, įsijungė į LB ir tuoj įsipareigojo budėti tuo metu amerikiečiams suruošyti genocido parodoje. Pasipuošusi tautiniais drabužiais, ji pirmoji atkreipė Hot Springs gyventojų ir turistų dėmesį į jų spalvingumą ir menišką grožį. Netrukus amerikiečiai nejučiomis įpareigojo ją paskatinti lietuvaites įsigyti tautinius drabužius ir įsijungti į jų svarbiausias šventes bei metines delegacijas pas gubernatorių. Už tai kiekviena progą amerikiečiai jas pagerbia, skirdami jom pirmąsias eiles salėje ir eisenose, parodydami televizijoje ir apylinkių dienraščiuose jų spalvotas fotografijas. Net ir Amerikos 200 metų jubiliejaus proga visiem

lietuviam atiteko pirmosios eilės eisenos.

Moterų Seklyčios veikla užsiėmė Liucijos Gudeliene pagerbimu jos vardinių progų ir, perėjusi į mėnesinius vardininkų pagerbimus, plačiai išsišakoję ir nuolatinę artimo pagalbą ir pašalpą, LB talką plačios apimties įsipareigojimais, dainomis ir riebiomis aukomis, Katalikų Bendrijai Siluvos koplyčios įrengimu, abiejų koplyčių puošimui gėlėmis, sekmadieniais giedojimais, o ypatingų susibūrimų atveju — darbais ir aukomis. Net ir kun. Patlaba buvo įrengtas pirmasis kuklus kambarėlis Moterų Seklyčios narių asmeniškoms aukomis ir darbu.

Bet visų ryškiausias jų pasitaravimas Lietuvai ir lietuviams — tautinio meno išgarsinimas tarp amerikiečių. Kalėdų progomis jos papuošė 8 didžiules egles savo darbo šiaudinukais scenose ir salėse, kur susirenka 3000 dalyvių ir programą atlieka valstijos sostinės ir tolimųjų miestų menininkai ir chorai. Be to, jos suruošė devynias tautodailės, gintarų ir lėlių parodėles: tris keturiolikos dienų jaunimo Fun festivaliuose, dvi per 30 dienų bankų salėse, o likusias — 1-2 dienų masinių konvencijų ar parengimų salėse. Visur jos dalyvauja pasipuošusių tautiniais drabužiais — demonstruoja jų grožį, o televizijos juos filmuoja ir rodo apylinkių amerikiečiams. Neatsilieka ir didesnieji dienraščiai, juos fotografuodami ir aprašinėdami.

Be minėtų įsipareigojimų, Seklyčios narės globoja ir literatūrinę kūrybą. Jos pirmosios įsigijo Bronės Martin veikalą "Dreams and Reality", dr. Jono Zdanio vertimą į anglų kalbą, kurį pristatė vardininkų pagerbime. Kiek vėliau per abiejų tomų pristatymą amerikiečiams, suruoštą valstybinės bibliotekos vadovybės ir vietinių rašytojų iniciatyva, Moterų Seklyčia savo darbo kepiniais ir gėlėmis įsijungė į oficialų autorės pagerbimą. Be to, Kalėdų proga jos padovanojo Bronės Martinienės veikalą abu tomus Senior Citizens bibliotekai, miesto burmistrui, gubernatoriui, distrikto senatoriui ir kongresmanui, stebint perpildytos konvencijų salės dalyviams.

Norėdamos papildyti savo kasą, į kurią plaukė tik jų pačių aukos, įvairių švenčių ir amerikiečių susitelkimų progomis paruošė aštuonis lietuviškų gaminių stalus ir pardavėnių amerikiečiams. Iš gauto pelno ir iš smulkesnių aukų jos paaukojo Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai, paliegusiai Lietuvos senutei, Brazinskių vadavimui ir vietnamiečių ir kambodiečių išvietintiesiems. Didžiausią auką, \$500, sudėtą iš kuklių asmeniškų pensijų, skyrė Lietuvių kapinių paminklui.

Baigdama noriu pasidžiaugti, kad Moterų Seklyčios jubiliejinė šventė praėjo labai šventiškai ir draugiškoj nuotaikoj, o jų vaišės pralenkė ir geriausių Hot Springs restoranus.

Bronė Martin

— Lietuvos atstovas ir ponias O. Bačkienė gegužės 29 dalyvavo Baltijos skyriaus vedėjos valstybės departamente Mildred Anne Patterson vestuvių priėmimo Decatur House, Washingtono. O. ir S. Bačkiai jaunajai įteikė vestuvinę dovaną — lietuvišką kraičio skrynelę su gintarine saga ir lietuviškom juostelėm. Mildred Anne Patterson vyras Marc Grossman yra valstybės departamento pareigūnas — Jordano valstijos skyriaus vedėjas. Priėmimo taip pat dalyvavo Estijos ir Latvijos atstovai bei kun. dr. J. Šarauskas.

— Vainikų dieną, gegužės 31, Lietuvos atstovas dr. S.A. Bačkis su žmona padėjo gėlių puokštės iš pasiuntinybės sodo prie Arlington kapinės esamo paminklo JAV leitenantui Samuel Harris, kuris žuvo Kaune 1920. Tą pačią dieną jte padėjo gėlių prie Lietuvos ministro Povilo Žadeikio ir jo šeimos paminklo bei prie Lietuvos atstovo Juozo Kajecko ir jo žmonos kapo.

— Lietuviškas mišiolas, kurio paruošimas ilgokai užtruko, jau atspausdintas ir atiduotas rīšyklai.

— Juozas Kojelis, Darbininko bendradarbis iš Santa Monica, Calif., atsiuntė Darbininkui sveikinimus iš Johannesburgo, Pietų Afrikos, kur nuvykęs rado kelerą lietuvių.

— Adv. Povilui Zumbakiui už ypatingą nusipelnimą savo profesijoje tarp kitų penkių Chicago teisininkų birželio 2 John Marshall Teisių mokyklos alumnų sąjunga įteikė metinį žymenį priešpiečių metu Bismarck viešbutyje.

— Antologiją, apjungiančią šv. Kazimierą liečiančius literatūros darbus, redaguoja dr. A. Šešplaukis.

— Loreta B. Kepenytė, Regiono ir a.a. Jeroslavo Kepenų dukra iš Groton, Conn., gegužės 16 baigė Western Connecticut valstijos kolegiją, įsigydama bakaluro laipsnį. Dabarinių metų Loreta atostogauja.

— Birželio trėmimai Clevelande buvo paminėti bendromis jėgomis lietuvių, latvių ir estų organizacijų ekumeninėmis pamaldomis Clevelando katedroj birželio 13. Prie pabaltiečių buvo prisijungusi ir lenkų "Solidarnosc" grupė. Dienraštis The Plain Dealer tam įvykiui atžymėti paskyrė du straipsnius. Ypač įspūdingas straipsnis buvo The Plain Dealer Washingtono biuro viršininko T. Brazaičio.

— Antrasis Lituanistikos Seminaras skautų ir skaučių vadovams ir vadovėms vyko birželio 19-26 Gintaro vasarvietėj, Union Pier, Mich.

— Atlanto rajono skautų ir skaučių sukaktuvinė (25-oji) sporto šventė vyks birželio 26-27 Maironio Parke, Worcester, Mass.

— Kun. Pranas A. Daus, LKSA narys, buvęs klebonas Our Lady of the Miraculous Medal bažnyčioj, Pine Island, Fla., neseniai buvo perkeltas kapeliono pareigom į Maria Manor Health Home, 10300 4th St., North, St. Petersburg, Fla. 33702.

— Aloyzo Barono vardo novelės konkursui užsiėmęs, Rašytojų Dr-jos valdybos raštinėj (306 22 St., Santa Monica, Calif.) yra likęs "Pinklėse" novelės rankraštis. Nelaimėjusios novelės buvo grąžintos nurodytais adresais, išskyrus "Pavasario" slapyvardį, kuris nedavė grąžinimo adreso. Jei adresas nebus gautas iki rugpjūčio 1, Rašytojų Dr-jos valdyba su rankraščiu pasiels savo nuožūta. Kiti laikraščiai prasmę šią žinią perspausdinti.

KENNEBUNKPORTO PRANCIŠKONŲ

METINIS

PIKNIKAS

Liepos 11 dieną, 1982

11:45 Iškilmingos mišios.
Šv. Pranciškaus gimimo 800 metų jubiliejaus minėjimas.
Gieda pranciškonų klierikų choras.

12:45 Pietūs

4:00 Meninė programa:
Tautiniai šokiai. Vadovauja Ona Ivaškienė ir Gediminas Ivaška.
Bostono vyrų sekstetas.
Vadovauja komp. Julius Gaidelis.

Pranciškonai visus kviečia atvykti ir malonioje nuotaikoje praleisti dieną.

Kodėl taupymas IRA yra taip svarbus?

(Tęsinys)

Pereitą kartą minėjome, kad taupymas ateičiai yra būtinas ir kad paprasčiausia logika rodo, jog taupyti patartina ten, kur indėliai yra apdrausti ir santaupos neša aukščiausius procentus.

Taip pat pabrėžėme, kad nauji valdžios įstatymai dirbantiems asmenim suteikė galimybę dalį uždario apsaugoti nuo mokesčių, atidarant IRA (Individual Retirement Account) taupomąsias sąskaitas.

Kas yra tas IRA? Gal lengviausia būtų paaiškinti, kad IRA yra savanoriškas pensijos taupymo planas, į kurį galima padėti pinigais, nemokant nei už juos, nei už priaugančias palūkanas jokių mokesčių.

Pavyzdžiui — žmogus uždėba 20 tūkstančių dolerių per metus ir iš to uždario šiek tiek pasideda į banką. Nežiūrint to, kad kiekvieną savaitę iš to asmens algos yra atskaitomi mokesčiai, gale metų jis dar turi primokėti tam tikrą procentą nuo visų metų uždario sumos. Jo užpelnę santau-pų procentai taip pat yra apdedami mokesčiais.

Naujas įstatymas leidžia tam pačiam žmogui padėti į IRA sąskaitą 2000 dolerių. Tokiu būdu gale metų parodoma, kad šio piliečio alga yra tik 18,000 dol., ir jo algos mokesčių procentai atitinkamai sumažinami. Negana to — ne tik 2000 dol., bet ir už tą sumą IRA sąskaitoje uždirtos palūkanos yra išskiriamos nuo mokesčių. Tas pats procesas pasikartoja kiekvienais metais, jeigu ir toliau į IRA santaupas padedama po 2000 dolerių. Priaugusios palūkanos savo keliu taip pat uždėba procentus ir per eilę metų pinigai IRA sąskaitoje ima augti, kaip grybai po lietaus.

NASHUA, N.H.

Mirė A. Zautra

Anelė Zautra, sulaukusi 92 metų amžiaus, po neilgos ligos mirė birželio 5 savo namuose, Nashua, N.H.

Velionė buvo gimusi Lietuvoje 1889 gruodžio 19. Jos tėvai buvo Antanas ir Karolina Ackstin. Anelė į Ameriką atvyko 1908 ir Nashuotje gyveno paskutinius 74 metus. Ji buvo ištekėjusi už Antano P. Zautra, kuris mirė 1951 vasario 3.

Prieš pasitraukdama į pensiją, Anelė dirbo Nashua Manufacturing bendrovėje. Ji priklausė prie Šv. Kazimiero lietuvių parapijos ir buvo Šv. Juozapo draugijos narė. Per daugelį metų uoliai prenumeravo ir skaitė Darbininką.

Nuliūdime liko sūnus Juozas Zautra, gyv. Kensington, Conn., keturi anūkai — Antanas Zautra, gyv. Hillsdale, N.Y., Regina Bolev-Bulevičius įsijausdamas padeklamavo eilėrašį "Paskutinė naktis".

Lietuvos vyčių 110 kuopos pirm. Jonas Adomėnas visus kvietė kartu sugiedoti Marija, Marija ir God, Bless America. Abi giesmės nuskambėjo labai galingai ir darniai. — KR

N. PR. MARIJOS SESERŲ VIENUOLYNŲ SODYBOJE, PUTNAM, CONNECTICUT

PIKNIKAS

įvyks liepos 25, sekmadienį, tokia tvarka:

11:00 — šv. mišios, pamokslas, procesija

12:00 — pietūs, pramogos

3:00 — Neringos mergaičių stovyklos programa

Atvykite pabendrauti, pasidžiaugti
Atvykite pabendrauti, pasidžiaugti
Pasikvieskite ir savo draugus

Pailiustravimui paimkime šitokį pavyzdį: jeigu 35 m. amžiaus žmogus kaskart pradžioje metų padėtų į IRA sąskaitą po 2000 dolerių ir jo santaupos kasmet duotų 12% pelno, tai, sulaukus 65 m. amžiaus, indėliai su visais palūkanų procentais viršytų 540,000 dol. sumą. 30 metų taupymas jam duotų 480,000 dol. laisvą nuo mokesčių pelną. Išėjęs į pensiją, tas laimingas pilietis galėtų ne tik gražiai pagyventi, bet ir kitiems pagelbėti.

Yra ir visokių kitokių apskaičiavimų, kurie įrodo IRA pensijos plano pelningumą, bet mes čia jų neminėsimė. Užtenka tik pasakyti, kad taupymas IRA yra bene geriausias apsirūpinimas finansine ateitimi, sulaukus pensijos amžiaus. Be abejo, juo anksčiau pradėsimė IRA pensijos taupymo planą, tuo didesnis bus atpildas pasiekus pensinio amžiu.

Dabar grįžkime prie nustatytų faktų, kad geriausia taupyti ten, kur santaupos yra valdžios apdraustos ir indėliai duoda aukščiausių palūkanų procentą. IRA santaupos yra apdraustos bankuose, kredito unijose ir kitose valdžios reguliuojamose įstaigose. Bankai niekad nepasizymi aukštais procentais, nors daugumas jų, susidūrę su finansinėmis problemomis, desperatiškai visokiais būdais vilioja taupytojus nešti pinigus pas juos. Kredito unijos, ypač tos, kurios įsisteigė vėliau ir nėra

MASPETH, N.Y.

Prisiminti lietuvių tremtiniai ir kaliniai

Į gražią, lietuvišką Maspetho V. Atsimainymo bažnyčią birželio 14 vakarą susirinko apie 200 lietuvių paminėti baisiojo birželio įvykių ir pasimelsti už nukentėjusius ir tebekenčiančius lietuvius.

Klebonas kun. Pranas Bulovas nusakė pamaldų tikslą ir tvarką. Po novenos į Stebuklingo Medalikėlio Mariją buvo Lietuvos vyčių 110 kuopos užprašytos giedotos mišios, kurias aukėjo klebonas kun. Pr. Bulovas. Pritaikytą pamokslą pasakė kun. Stasys Raila. Mišių dalyviai jungėsi į bendras giesmes, kuriom vargonais pritarė muz. V. Kerbelis. Po pamaldų visi sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus.

Kalbant rožančių, visi procesijoje pajudėjo prie lietuviško kryžiaus, simbolizuojančio Lietuvos ir pavergtųjų bei ištremtųjų lietuvių kančias. Visi dalyviai su degančiom žvakėm susikaupė bendrai maldai. Padėtos dvi didžiulės gėlių puokštės prie kryžiaus — prisiminti gyviem ir mirusiem.

Kun. P. Bulovas savo žody pasigėrėję parapičių ir Lietuvos vyčių kuopos pastangomis įspūdingai ir jautriai paminėti išvežtuosius. Vytis Juozas Bolev-Bulevičius įsijausdamas padeklamavo eilėrašį "Paskutinė naktis".

Lietuvos vyčių 110 kuopos pirm. Jonas Adomėnas visus kvietė kartu sugiedoti Marija, Marija ir God, Bless America. Abi giesmės nuskambėjo labai galingai ir darniai. — KR

2422 WEST MARQUETTE ROAD
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: 312 925-6897
U. S. A.

LIEUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION

1982 m. gegužės mėn. įnašai

Santrumpos: atm. įn. — atminimo įnašas, po dvitaškio pavardė — įamžintojas, pad. — padidino, įm. — įmokėjo, įgal. — įgaliotinis, atst. — atstovas, kand. — kandidatas, suma po pavardės — įnašų iš viso.

9 x \$10.00 — Avižienis Algirdas \$630.00, kand. — Andriukaitis Peter Dana, atst. Andriukaitis Bronius, tėvas, Andriukaitis Stepen John, Andriukaitis Paulius Bernardas, Jokubauskaitė Regina, Jokubauskas Aleksas Vitas, šiem 5 paskutiniem atstovauja Andriukaitis Bronius, tėvu-sis, jis juos ir pirmutinį, iš viso

apsunkintos mažus procentus nešančiomis paskolomis, šiandien turi labai stiprų finansinį pagrindą. Viena iš tokių yra ir New Yorko lietuviškoji kredito unija KASA. Besiekdama penktą milijoną taupytojų kapitalo, KASA moka 9% už paprastą santaupas, aukščiausių procentus už Certifikatus ir taip pat už IRA sąskaitas. Šiuo metu KASOJE IRA santaupos duoda 15% metinių dividendų. Keičiantis ekonominėm sąlygom, šie procentai gali netrukus sumažėti, bet KASOJE vistiek galima tikėtis aukštesnių dividendų, negu daugumoje kitų institucijų.

Turint omeny IRA santau-pų svarbą ateičiai ir aukštų procentų prieauglio astronomišką multiplikaciją, KASOS Kredito Unijoj šiuo metu yra pačios geriausios sąlygos IRA taupymo sąskaitos atidarymui. Užėję į KASA dienos metu arba vakarais, gausite papildomas informacijas apie IRA pensijos indėlius ir visas sąlygas bei taisykles, liečiančias IRA pensiją. Galite kreiptis ir telefonu, (212) 441-6799, arba raštu: Lithuanian Federal Credit Union KASA, 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Pagal jūsų pageidavimus, KASA atsakys į klausimus, arba atsiųs smulkesnes informacijas apie IRA ir kitus kredito unijos bankinius patarnavimus.

KASOS Informacija

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Dainos, muzika ir gėlės — pagal Prano Lomberto žodžius J. Gaidelio, C. Cudauskienės, St. Gaideličiaus, O. Metrikenės ir St. Grauzinio kūrinis dainuoja solistai, vyrų kvartetas ir chorai. 12 skirtingų kūrinių. Stereo. Kaina 9 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Leonas Baltus — arijos ir dainos: Kur bakūzė samanota, Ne margi sakalėliai, Žvaigždutė, Liepė tėvelis, Pieta Signore, Berceuse from "Jocelyn", arijos iš operų "Fedora", "La Boheme", "Madama Butterfly", "L'Esprit d'amore", "Rigoletto" ir "The Magic Flute", Only a Rose and All the Things you are. Kaina 8 dol. Persiuntimui pridedama 1 dol.

Taip pat gaunamos ir šios naujausios plokštelės: Aras... toli nuo tėvynės — Toronto vyrų choro dainos, kaina 10 dol.; Nerija — Clevelando studentų vokalinio vieneto dainos, kaina 8 dol.; Pavasaris, įvairios dainos, įdainuotos dvykūnų Šalčių Vokietijoje, kaina 10 dol.; Motulės dainos, "Sodauto" — Bostono lietuvių ansamblio dainos, kaina 6 dol.; Užaugau Lietuvoje, lietuviškų dainų rinkinys, kaina 8 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol. už kiekvieną plokštelę.

Šios ir kitos lietuviškos plokštelės, lietuviškos knygos ir suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje.

6 sūnaičius ir dukraitės, įamžino įmokėdamas \$60.00 bei kiekvienam paskirdamas po \$10.00, kand. — Naudžiūtė Renata \$10.00 ir Naudžiūtė Ingrida \$10.00: Naudzius Viktoras, inž. kuris savo dukterim ir atstovauja.

1 x \$25.00 — Dainys Vladas \$350.00.

2 x \$50.00 — Bačiulis Vladas \$300.00, Toliušienė Sofija \$150.00.

1 x \$83.00 — Darius ir Girėno liuanistinė mokykla, įm. Plačas Juozas \$800.72.

22 x \$100.00 — Ambražiūnas Adomas ir Eugenija \$200.00, Bartosevičius Eugenija \$500.00, Duda Stasys \$100.00, Janušonis Povilas, Juzė ir Vytautas \$400.00, Jurcenko Jolanta \$100.00, Kerelis Jolanta \$100.00, Klova Birutė \$500.00, Kriaučiūnas Aras, 13 metų: Kriaučiūnienė Rožė, močiutė, atst. Kriaučiūnas Romualdas \$100.00, Landsbergytė-Veillon Irena, Šveicarija \$200.00, Latvys Jonas ir Stasė \$100.00, JAV LB Los Angeles apylinkė, įm. Grušas Pranas A. \$1,100.00, Lietuvių kapai, Royal Palm Memorial Gardens Floridoje, įm. Jokubaitienė Jadvyga \$200.00, Matas V.R. \$100.00, Mažeika Jonas ir Mažeikienė-Gečaitė Marija, atm.: Veselkienė-Mažeikaitė Aldona \$100.00, Palm Beach Lietuvių klubas, įm. Daugėlienė Juzė \$100.00, Radvilaitė Audra, atst. Radvila Elena: Galinaitis Arturas ir Antanina \$100.00, Radzys Simas ir Teklė \$100.00, Raudis Jonas atm. įn.: Drukenis Mary \$100.00, Šimkus Mečys ir Valerija \$300.00, Širvaitis Algis \$100.00, Vilkutaitis Vytautas \$100.00, Vilkutaitienė-Baranuskaitė Liucina, atm. įn. pad. Vilkutaitis Vytautas \$200.00.

1 x \$150.00 — Mieželis Vladas \$500.00.

1 x \$200.00 — Klova Vincas \$1,200.00.

1 x \$210.00 — Gaižutis Jonas, atm. įn.: atst. Gaižutienė Pajauta 8 asm. aukas \$210.00.

1 x \$325.00 — Švelnys Kęstutis, atm. įn. atst. Švelnienė Danutė 27 asm. aukas \$325.00.

1 x \$400.00 — Balbatas Jonas \$1,000.00.

1 x \$420.00 — Damijonaitis Vytautas, M.D., atm. įn. atst. Damijonaitis Elena, pad. Slavinskas Marija \$50.00, JAV LB Palm Beach apyl. \$25.00, Jucėnai Gintaras ir Bronė \$25.00 ir kiti 23 320, įm. įgal. Aušrotienė Veronika \$2,220.00.

1 x 433.65 — Šimkus Stasys, V. Vokietija \$4,075.31.

2 x 500.00 — Pemkienė Izabelė, atm. įn.: Valteris Kazimieras ir Birutė, Great Britain, \$500.00, Shallna Antanas adv., Lietuvos garbės konsulas, atm. įn. pad. Shallna Susanne P. \$1,740.00.

3 x \$1,000.00 — Antanas Diržys, test. palikimas \$1,000.00, Pakatinskas Stasys, atm. įn., test. palikimas įm. Kisielius Petras, M.D. \$1,000.00, Zelba Pranas \$1,000.00.

Iš viso 47 — \$8,636.65.

Lietuvių Fondas įžengė į trečią milijoną ir pagrindinis kapitalas 1982.V.31 pasiekė \$2,283,543.06. Gautomis palūkanomis parėmė mėną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą \$921,585.77.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo kapitalo dalį. 1982.V.31 palikimais gauta \$630,817.09.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamentą įrašykime šį tikslų pavadinimą:

"LITHUANIAN FOUNDATION, A NON-FOR-PROFIT, TAX EXEMPT, ILLINOIS CORPORATION, 2422 W. MARQUETTE ROAD, CHICAGO ILLINOIS 60629"

Visi statykime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuvių išlaikymas.

PREMIJUOTOS KNYGOS

Darbininko spaudos kioske jau galima gauti ką tik išleistas, premijuotas naujausias knygas. Tai:

Birutės Pūkelevičiūtės, Devintas lapas, romanas. 472 psl. Laimėjo Draugo 2000 dol. premiją. Kaina 12 dol.

Jurgio Jankaus, Paparčio žiedas, pasakojimai. 393 psl. Laimėjo JAV LB Kultūros tarnybos 3000 dol. premiją. Kaina 10 dol.

Persiuntimui pridedama 1 dol. Gaunama: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DABAR KASOS KREDITO UNIJOJ:

9% palūkanų už paprastas taupomąsias sąskaitas.

12% už Share Certificates 500 dol. sumomis.

MONEY MARKET Certifikatų procentai už 5,000 ir 10,000 dolerių indėlius 6 mėnesiam.

"ALL — SAVERS" Certifikatai 1 metam su laisvomis nuo mokesčių palūkanomis.

Laisvi nuo mokesčių IRA pensijų fondo indėliai su 15% palūkanom.

Paskolos — Namų pirkimo "mortgiciai" — Čeklių iškeltimai — Pensijos čeklių indėliai ir t.t.

KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418

Telefonas: (212) 441-6799

Darbo valandos: nuo 9 iki 9 kasdien; penktadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p. ir šeštadieniais nuo 9 iki 1 val. p.p.

Patarnavimas lietuvių ir anglų kalbomis.

Visi indėliai apdrausti iki 100,000 dol.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

20 dol. — M. Slavinskas, Monticello, N.Y.

Po 15 dol. — M. Manomaitis, Boston, Mass., F. Grubinskas, So. Boston, Mass., V. Šoliūnas, Lemont, Ill.

Po 10 dol. — S. Mineika, Centerville, Mass., T. Paknys, Brooklyn, N.Y., P. Normantas, Elizabeth, N.J., E. Kireilis, Wethersfield, Conn., F. Alexis, Hardwick, Mass.

Po 5 dol. — N. Lingertat, Dorchester, Mass., V. Beraitis, Brick Town, N.J., O. Lanys, Elizabeth, N.J., A. Macelis, Commack, N.Y., A. Ustjanauskas, W. Hartford, Conn., J. Bruzauskas, Ansonia, Conn., N. Jones, New York, N.Y., M. Mikolaitis, Cherry Hill, N.J., L. Jankauskaitė, Brooklyn, N.Y., P. Šaulys, Brockton, Mass., V. Augustinas, St. Petersburg Beach, Fla., J. Tiškus, Greenwich, Conn., P. Bernotas, Wethersfield, Conn., K. Kaminskas, Ansonia, Conn., Z. Prūsas, Chillicothe, Ohio, V. Budris, Elizabeth, N.J., A. Tumas, Newbury Park, Calif., B. Vyzas, Jersey City, N.J., J. Mulokas, Santa Monica, Calif.

Visiems aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhams, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Savo vaikams, kurie baigia mokslus ir išsiekia dirbti į kitus miestus, užprenumeruokime Darbininką. Tai bus jiems geriausia dovana.

Kviečiame įsigyti šiuos leidinius

Lietuvių Enciklopedija 36 tomai \$366.00
Encyclopedia Lituanica 6 tomai \$125.00
Vincas Krėvės Raštai 6 tomai \$32.60
Iš mano atsiminimų — Petras Klimas \$13.25
Laukiame užsakymų papildomam L. E. tomui.
Užsakymus siųsti: J. Kapočius, P O Box 95, So. Boston, MA 02127
Telef. dieną (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.

Reta proga įsigyti anglų kalba dvi vertingas knygas pagipinta kaina:
LITHUANIA 700 YEARS, by A. Gerutis. 15 dol.

SOVIET GENOCIDE IN LITHUANIA, by J. Pajaujis-Javis. 12 dol.

Užsisakant abi knygas, mokama tik 25 dol.

Persiuntimui pridedamas tik 1 dol.

Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu apdangku, nugarėlė patogiai suverta. 316 psl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

DR. I. SKEIVJŲ ATSIŠVEIKINANT

Š.m. birželio 9 prieš pietus St. John's Episcopal ligoninėje, Far Rockaway, N.Y., mirė New Yorko lietuviams gerai pažįstamas dr. Ibsenas Skeivys, kurį laiką sunkiai sirgęs. Jo paties pageidavimu buvo palaidotas kukliai, be atsisveikinimo kalbų, palaidotas birželio 11, penktadienį, iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse. Liko žmona Elena, dukros Dalia ir Vilija ir sūnus Saulius.

Nors ir buvo dr. Ibsenas Skeivys kuklus, užsidaręs, nemėgo viešumos, tačiau jis uoliai tarnavo lietuvių tautai kaip geras specialistas gydytojas — daktaras, dažnai labai karštai sielosi kai kuriais visuomeniniais reikalais, tad lieka pareiga nors trumpai jį čia priminti.

Dr. Ibsenas Skeivys
Nuotr. L. Tamošaičio

visa, kas surišo su žeme, su tuo Žemaitijos kampu.

Ibseno tėvai buvo pasiturį ūkininkai. Ibsenas mokėsi Sedoje. Ten baigęs 4 klases, persikėlė į Mažeikių gimnaziją. O gimnaziją baigęs, išvyko studijuoti medicinos į Kauną.

Kaune aktyviai įsijungė į studentų ateitininkų medicinų korporaciją Gają. Baigęs medicinos mokslus, įsikūrė Mažeikiuose, savo krašte, kad galėtų tarnauti savo žmonėms, bet tai buvo neilgai — karai, antroji bolševikų okupacija išbloškė jį iš tėvynės.

Kaip ir visi tremtiniai, kurį laiką gyveno Vokietijoje, paskui atvyko į Ameriką ir įsikūrė New Yorke. Čia atliko reikiamą praktiką ir išlaikė nustatytus egzaminus. Išlaikė jis labai gerai, kad

nustebti net New Yorko gydytojų draugija, egzaminų komisija. Pas jį atvyko pats gydytojų draugijos prezidentas ir pasakė, kad dar niekas šios draugijos istorijoje taip gerai neišlaikė egzaminų. Siūlė jam vietą bet kokiam universitete, bet šis žemaitis daktaras, pamėgęs kapstyti žemę ir ten auginti gėles, dirbti prie žemės, tik jam padėjo ir nusišypsojo. Jis nepasirinko akademiko karjeros, o pasiliko tokioje padėtyje, kad galėtų draugauti su žeme, su gyvąja gamta.

Jis savo kabinetą turėjo 105th St., Richmond Hill, N.Y., kurį laiką kaip gydytojas dirbo aerodrome, visą laiką dirbo ligoninėje kaip anesteziestas.

Mėgo jis sportą, pats gerai žaidė stalo tenisą, draugavo su sportininkais, juos rėmė. Mėgo drožinėti medį, padaryti kokius sudėtingus, inkrustuotus rėmus, kokius drožinius.

Netoli New Yorko, Catskill kalnuose, buvo įsigijęs ūkį su ežerėliu. Ten ir buvo jo svajonė, ta didžioji gamta, kurios jis nuo vaikystės ilgėjosi, kurią mylėjo. Ten jis atsigaudavo tarp pušaičių ir vandenių.

Jam labai didelį įspūdį padarė ir Amerikos gamta. Jis aplankė Grand Canyon kalnus, kur žemė suskeldėjusi, kur kalnai raudoni, kur nuostabi grožiu teka saulė.

Kaip daktaras jis buvo labai humaniškas, labai rūpestingai rūpinosi savo pacientais, juos lankė ir guodė ir su jais mėgo plačiau pasikalbėti apie visuomenę, vienos visuomenės įtaką Amerikos gyvenimui. Labai nuoširdžiai jautė ir paciento ekonominį pajėgumą — daug ką gydė nemokamai, net duodamas savo vaistus, padėdamas jauniems, kad jie išaugtų gerresni žmonės.

New Yorke jis kurį laiką uoliai lankėsi Lietuvių Bendruo-

Paminėtas baisusis birželis

Bostone Jono Vanagaičio šaulių kuopa birželio 12 surengė baissiojo birželio minėjimą. 6 val. vak. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone mišias už nukankintus, mirusius ir Sibire kenčiančius lietuvių aukojų ir prasmingą pamokslą pasakė pransiškonas kunigas R. Šakalys iš Kennebunkport, Maine. Solo giedojos solistas Benediktas Povilavičius. Giedojos chorą iš Brocktono.

Po pamaldų, parapijos salėje vyko tolimesnis minėjimas. Jam vadovavo šaulių kuopos pirmininkas Stasys Augonis. Kun. R. Šakalys sukalbėjo invokaciją. Prelegentas inž. Aloyzas Astravus kalbėjo apie tą didžiąją Lietuvos tragediją — Lietuvos okupaciją, žmonių areštus, kankini-

menės susirinkimuose, ten kalbėjo apie "biržininkų" reikšmę, jų ideologiją, paskaitas yra skaitęs ateitininkams, Liet. Fronto Bičiuliams. Paskutiniu laiku buvo įsijungęs į lietuvių kredito unijos Kasos veiklą, buvo jos direktoriumi nuo pat Kasos įsteigimo.

Šio šviesaus ir geros širdies daktaro pasiges visi jo pacientai, visa lietuviškoji visuomenė, nes jis savo žodžiu ir darbu nešė šviesą ir tiesą.

Šia proga reiškiamė gilią užuojautą velionio šeimai — žmonai, dukroms ir sūnui ir jo sūteiti, kuri yra likusi Lietuvoje.

Tegu šios mintys ir šie žodžiai būna gražus laukinių gėlių vainikas ant Tavo kapo, mielas Ibsenai. (p.j.)

mus, žudymus ir trėmimus į Sibirą.

Meninėj daly solistas Benediktas Povilavičius, akomponuojant komp. Jeronimui Kačinskui, padainavo specialiai parinktas tai dienai kelias dainas. Jau nuolis Arvydas Budreckis paskaitė rašinėlį apie baisųjį birželį.

Pirm. S. Augonis padėjo programos atlikėjam, organizatoriui ir dalyviui. Sugiedojus himnus, oficialioji dalis pasibaigė, ir visi buvo pakviesti pasivašinti.

Šiais metais į šį minėjimą kaip bažnyčioje, taip ir salėje buvo susirinkę labai gausiai. Reiškia, tas baisusis birželis neišdils iš mūsų atminčių. O šauliai šį minėjimą pravėdė gražiai.

Banketas, koncertas ir

dr. K. Eringis

So. Bostono Lietuvių Piliiečių draugija birželio 13 savo salėje surengė banketą su koncertine dalimi ir svečiu kalbėtoju. Banketą pradėjo d-jos pirm. Aleksandras Chaplikas, o visai programai vadovavo valdybos narys Lionginas Izbickas. Koncertinę dalį atliko solistė D. Mongirdaitė-Richardson. Jai akomponavo Saulius Cibas, kuris tik prieš kelias dienas baigė Harvardo universiteto medicinos fakultetą ir gavo med. daktaro laipsnį. Solistė dainavo: Mano rūtos, Dukružėlė, Močiutės dukrelė, porą arijų, Strauss valsus (angliškai), Išauš pavasarėlis ir kt. Publika nepasigailėjo menininkam katūčių, nes jie buvo tikrai verti.

Skaniai pasivažiavus buvo pristatytas prelegentas dr. Kazys Eringis, kuris tik prieš 8 mėnesius pasitraukė iš ok. Lietuvos. Prelegentas kalbėjo apie

POEZIJOS KNYGOS

J. Blekaičio, Rudens ritmu, 6 dol.

P. Melniko, Gėlių generacija, 8 dol.

K. Grigaitytės, Marių vėjui skambant, 4 dol.

A. Gustaičio, Ko liūdi, putinėli, 7 dol.

A. Tyruolio, Žvaigždėdėnų sonatos, 9 dol.

K. Bradūno, Užėjoje prie Vilniaus, 8 dol.

A. Jasmanto, Ir niekad ne namolei, 6 dol.

J. Švabaitės, Vilties ledinė valtis, 7 dol.

L. Sutemos, Vendeta, 6 dol.

A. Veščionaitės, Žodžiai kaip salos, 5 dol.

A. Radžiaus, Priimk mane, mėnuli, 5 dol.

A. Radžiaus, Baltas mėnulio miestas, 3 dol.

L. Andriekaus, Saulė kryžiuose, 3 dol.

A. Tyruolio vertimas, Novalio Himnai nakčiai, 6 dol.

Persiuntimui pridėdama 1 dol.

Darbininkas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

padėtį Lietuvoje visus lietuvių vargus ir okupanto užmačius. Daugiau kalbėjo apie akademišką darbą ir vargus, kurie yra "didžiojo brolio" labai prižiūrimi ir kontroliuojami.

Veik valandos laiko paskaitoje dr. Eringis palietė okupuotos Lietuvos lietuvių vargus, norus, siekius ir viltis bei okupantų visas užmačius. Ten visi lietuviai norį, kad išieiviai būtų vieningi ir dirbtų vieningai savo tautai.

Po oficialios dalies dar vyko loterija ir šokiai.

So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-ja yra didžiausia organizacija Naujojo Anglijos. Kaip valdybos narys L. Izbickas sakė, čia sutelpa ankstesnieji ir vėlesnieji ateiviai, ir visi nariai yra kaip viena šeima.

Skautų tūkstantinė

Lietuviškosios skautijos fondo valdyba savo posėdyje birželio 9 v.s. Česlovo Kiliūlio namuose, Lexington, Mass., paskyrė tūkstantį dolerių skautų lituanistikos seminarui, kurį suorganizavo vyriausioji skautininkė D. Eidukienė.

Pasitarimas enciklopedijos reikalu

Lietuvių Enciklopedijos papildomo tomo reikalui J. Kapočiaus iniciatyva įvyko pasitarimas. Dalyvavo: prof. Simas Sužiedėlis, dr. Juozas Girnius, dr. Jurgis Gimbutas, leidėjas Juozas Kapočius ir svečias prof. dr. Kazys Eringis.

Lietuvių enciklopedijos papildomas tomas tikrai reikalingas, nes jau praėjo daugiau kaip dešimt metų nuo paskutiniojo tomo išleidimo. Per tą laiką pasaulio ir lietuvių gyvenime yra daug pasikeitimų ir daug kas nauja, kas turėtų įeiti į enciklopediją. Tik, pagal mūsų žinias, nuo paskelbimo lietuviškoje spaudoje apie naujo tomo išleidimą ir prašymą jį užsisakyti, mažai kas atsiliepė. Nesuradus reikiamam skaičiui prenumeratorių, tas tomas gali ir nepasirodyti. Tai būtų nuostolis lietuviškai kultūrai ir mum visiems.

BOSTONO PARENGIMŲ KALENDORIUS

Minkų radijo valandėlės gegužinė-piknikas įvyks rugpjūčio 8 Romuvos Parke, Brocktone.

JAV LB 30 metų veiklos sukaktį spalio 2 Lantana restorane, Randolph, Mass., rengia LB Bostono apygarda.

Laisvės Varpo rudens koncertas įvyks spalio 17 Lietuvių Piliiečių D-jos salėj, So. Bostone.

JŪRA STRIMAITYTĖ, lietuvių advokatė, STRIMAITIS & KEHOE, 31 Exchange Street, Lynn, Massachusetts, Tel. 617 598-0800. Turime ofisą ir Bostone priimti klientus. Mūsų sritys yra apdraudus bylos, workers' compensation ir testamentų sudarymas.

"Amber Holidays"

1982 M. EKSURSIJOS

Į LIETUVĄ

iš Bostono/New Yorko

MASKVA/VILNIUS:

rugpjūčio 4 — \$1135.00

rugpjūčio 18 — \$1350.00

(su Ryga)

rugsėjo 6 — \$1171.00

rugsėjo 15 — \$1045.00

rugsėjo 27 — \$1082.00

spalio 6 — \$ 995.00

liepos 5 — \$1165.00

liepos 19 — \$1135.00

gruodžio 27 — \$ 995.00

VISAS GRUPES LYDĖS VADOVAI. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ.

REGISTRUOJAME JAU DABAR:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, p.o. box 116,
South Boston, Mass. 02127, Tel. (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

Istaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS

A. A.
ANTANUI GIEDRAIČIUI

mirus, jo brolių Juozą Giedraitį ir kitus artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame.

Rūta ir Mečys Jauniškiai

A. A.
ANTANUI GIEDRAIČIUI

mirus, jo broliui Juozui Giedraičiui su šeima nuoširdžią užuojautą reiškia

Softija ir Juozas Žaliaduoniai

A. A.
ANTANUI GIEDRAIČIUI

mirus, jo brolių Juozą Giedraitį su šeima nuoširdžiai užjaučia

Elena Marija Juškienė
Janina ir Pranas Bagdai

Mirus

A.A. ANTANUI GIEDRAIČIUI,

jo broliui Juozui Giedraičiui su šeima reiškiamė gilią užuojautą.

Henrikas ir Elena Andruskos

A. A.
ANTANUI GIEDRAIČIUI

mirus, jo žmoną Z. Eriminaitę-Giedraitienę, jo sūnus ir dukteris bei brolių Juozą su giliu nuoširdumu užjaučiame

Konstancija ir Kazimieras Bakšiai

A. A.
JUOZUI MĖLYNIUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamė jo žmonai Marijai, dukrai Danutei, sūnui Juozui su šeimomis ir giminėmis ir kartu liūdime

Natalija ir Jonas Kiaušai
Angelė Kiaušaitė
Rūta ir Tadas Hoffas

Lilija ir Martynas Sollish
Katerina ir Leonardas Kiaušai
Danutė ir Louies Sucich

A. A.
ONAI KRIVICKIENEI

Lietuvoje mirus, giliai užjaučiame sūnų Joną ir jo šeimą.

M. V. Leparskiai
M. F. Sprindžiai

A. A.
DR. IBSENI SKEIVIUI

mirus, žmonai Alutei, sūnui Sauliui, dukterims Daliai, Vilijai ir žentui reiškiamė gilią užuojautą.

Kostas ir Ona Mitinai

A. A.
DR. IBSENI SKEIVIUI

mirus, jo žmonai Elenai, dukroms Daliai ir Vilijai, sūnui Sauliui ir kitiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia

New Yorko ir apylinkės ateitininkai

A. A.
DR. IBSENI SKEIVIUI

mirus, jo žmoną Eleną ir šeimą nuoširdžiausiai užjaučiame.

Rūta ir Mečys Jauniškiai

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N. Y. 11207

Pavergtų tautų savaitė, šiemet minima jau 24-tą kartą, bus iškilmingai New Yorke paminėta liepos 11. Pavergtų tautų komitetas, remiamas American Friends of Anti-Bolshevik Bloc of Nations, Inc., organizacijos, kurios egzekutyvini komiteto pirmininkas yra lietuvis Petras C. Vytenus, o išdinininkas Petras Ažuolas, pramato tokią tvarką: 10 val. ryto mišios Šv. Patriko katedroj, po jų paradas Penktąją Avenue iki Centrinio Parko ir 72 St., kur specialioje tribūnoje bus atitinkamos kalbos ir tautinių grupių meninė programa. Visi lietuviai kviečiami gausiai prisidėti prie bendros pavergtųjų tautų demonstracijų.

Juozas Mėlynis, ilgametis Darbininko bendradarbis, gyvenęs Kearny, N.J., mirė birželio 21 vakare. Liko žmona Marija, dukra Danutė Bilėnienė ir sūnus Juozas su šeimomis. Paskutiniu metu velionis sunkiai ir ilgai sirgo.

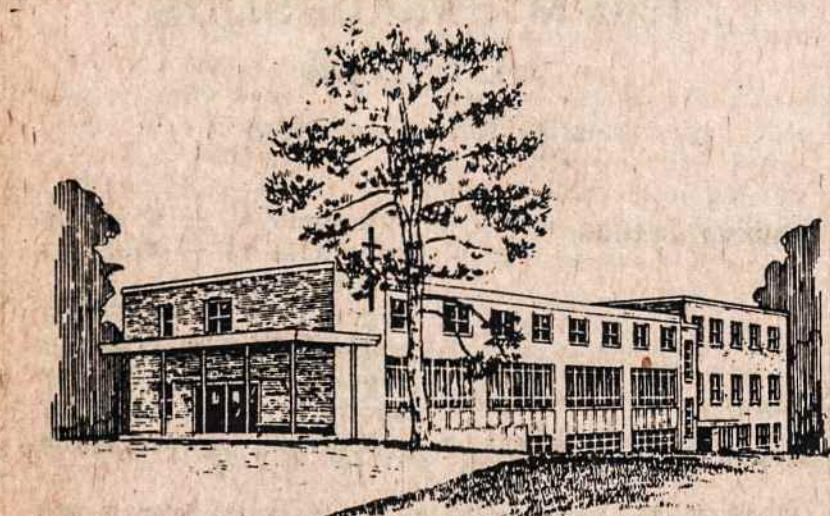
KASOS Kredito Unija praneša, kad vasaros metu įstaiga šeštadieniais bus atidaryta tik iki 1 val. po pietų. JAV nepriklausomybės šventės ir Darbo Dienos savaitgalį įstaiga bus uždaryta šeštadienį ir pirmadienį. Kitomis dienomis KASO darbas valandos yra nuo 9 iki 9 kasdien, o penktadieniais nuo 9 iki 5 val. popiet. KASA taip pat primena, kad už naujus 20,000 indėlius šiuo metu mokami specialiai aukštesni procentai. Dėl informacijų skambinti 212 441-6799.

Inž. Vladas Sidas grįžo iš Los Angeles, kur keletą mėnesių prižiūrėjo baigiamą įrengti jo projektuotą kompiuterių valdomą vaizduojamųjų redagavimo centrą, Edit Room 6, CBS televizijos tinklui. Birželio pradžioje vyko demonstracijos televizijos bei filmų bendrovių vadovams.

Už a.a. Kazimiero Barausko sielą, ketverių metų mirties sukaktį minint, mišios bus aukojamos liepos 3, šeštadienį, 10 val. ryto lietuvių pranciškonų koplyčioj prie Kultūros Židinio. Šeima prašo draugus ir pažįstamus velionį prisiminti savo maldose.

PATIKSLINAME

Aprašant LMK Federacijos New Yorko klubo susirinkimą, kuris buvo birželio 6, įsivėlė pora korektūros klaidų. New Yorko klubo pirmininke yra ne Jadvyga Lukoševičienė, bet Jadvyga Laucevičienė, — jos namuose ir buvo klubo susirinkimas. Tautos Fondui paaukota ne 50 dol., bet 25 dol.

Lietuviai pranciškonai kviečia Jus praleisti savo atostogas jų VASARVIETĖJE Kennebunkporte, Maine.

Sezonas prasideda liepos 3 ir baigiasi rugsėjo 6. Vasarvietė yra labai gražioje kurortinėje vietoje — prie pat Atlanto vandenyno. Buto ir maisto kainos visiems prieinamos.

Informacijai adresas:

Franciscan Guest House
 Kennebunkport, Maine 04046
 Tel. (207) 967-2011

Juozas R. Kondrotas, 27 metų amžiaus, birželio 18 rastas negyvas savo darbovietėje. Buvo pašarvotas M. Šalinskienės šermėnijoje, palaidotas birželio 22 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse. Jis buvo anūkas Rožės Kondrotienės, kuri čia pasižymi visuomenine veikla, veikia bent keliose katalikiškose organizacijose.

Pranciškonų spaustuvėje Brooklynje išspausdintas prel. L. Tulabos pamokslys naujas sąsiuvinys. Čia sudėti pamokslai Sekminėms, Švč. Trejybės šventei, Dievo Kūno šventei, vienuoliktam, dvyliktam, tryliktam ir keturioliktam metų sekmadieniui. Leidinys didelio formato, turi 14 puslapių. Išleido Kunigų Vienių ir Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnyba.

Raimundas Šližys

RAIMUNDAS ŠLIŽYS BAIGĖ MOKSLĄ

Birželio 2 Cooper Union universitete Manhattane vyko mokslo metų baigimo iškilmės. Šį universitetą baigė Raimundas Šližys, gaudamas bakalauro laipsnį. Studijavo chemijos inžineriją.

Prieš tai Raimundas baigė Stuyvesant aukštesniąją mokyklą Manhattane, pasižymėdamas savo gabumais moksle. Raimundas taip pat yra baigęs labai gerais pažymiais ir Maironio lituanistinę mokyklą.

Kaip technikas inžinierius metus dirbo Environmental Protection Agency, du metus — United States Army Corp.

Jis yra veikliųjų visuomenininkų — Vitalijos ir Jurgio Šližių sūnus. Tėvai gyvena Woodhavene, N.Y. Juos mato me kiekviename parengime, įsijungusius į organizacinių tų parengimų darbą.

Reikalinga moteris namų darbams: virimas, buto švara. Vieta patogi, du asmenys. Atlyginimas pagal susitarimą. Dėl platesnės informacijos kreiptis: Anne Gustaitis, tel. 846-7544.

IŠSKIRTINA PROGA

Skubiai parduodamas dviejų aukštų mūrinis namas su visais patogumais. Namai turi bendrą naudojamo ploto 143,47 kv m ir yra gražioje vietoje ant Nevėžio kranto Panevėžyje. Ta nuosavybė yra gauta paveldėjimo keliu. Kas norėtų šį namą nupirkti savo artimiesiems Lietuvoje, prašomi kreiptis: Elena Bublaitis, 94-17 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 Tel. 212 441-7747

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.). Apsidrausdami pas jį, sutaupysit 30%-50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais 201 654-3756.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicovich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

JAV PREZIDENTAS RONALD REAGAN BIRŽELIO 18 SAVO PARĄŠU PATVIRTINO JAV SENATO IR ATSTOVŲ RŪMŲ PRIIMTOJ JUNG TINĖJ REZOLIUCIJŲ PASKELBTĄ PABALTIEČIŲ LAISVĖS DIENĄ. BALTIEJI RŪMAI BIRŽELIO 19 IŠLEIDO PLATESNĖJ PAREIŠKIMĄ, PRESS RELEASE.
APIE TAI TELEFONU PRANEŠĖ IŠ LOS ANGELES BALŲ LAISVĖS LYGA, KAI ŠIS DARBININKO NUMERIS VISIŠKAI BUVO BAIGIAMAS RUOŠTI. PLAČIAU VĒLIAU.

KELKIME LIETUVOS BYLĄ

(atkelta iš 5 psl.)

Afganistane. Jis nurodė, kad ši parama esanti mažoka. Kad tie laisvės šaukliai tenai drauge kovoja ir už Amerikos interesus. Angliška kalbėjo 10 minučių.

Lietuviškai kalbėdamas, jis palietė Romo Kalantos žygį. Išryškino, kad tai buvo ne vien simbolis, bet drauge ir praktinis reikalas, — parodė, kaip lietuvis brangina laisvę ir kaip dėl jos aukojasi. Visame krašte tokių susideginusių buvo net 14 asmenų. Kalanta yra dabarties Pilėnų didvyris, tai sovietai jį pavėrė bepročiu.

Lietuviškai irgi kalbėjo 10 minučių. Scenoje vėl pasirodė Juozas Boley ir paskaitė Bern. Braz-

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putname, Conn. liepos 25. Autobusas išeina sekmadienį 6:30 v.r. iš Kultūros Židinio kiemo, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Septintą valandą sustos ties Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave., Woodhavene, N.Y. Kelionė asmeniui 18 dol., įskaitant ir jėimą į pikniką. Registruotis pas M. Šalinskienę — 296-2244 arba Darbininko administracijoje — 827-1351.

Women's Day birželio mėnesio numerį išrinko geriausiai sūri, pagamintą latvės Vija Teilans iš Charlotte, N. Carolina. Sūris skirtas Joninių festivaliui, smulkiai aprašytas jo gaminimas, įdėta spalvota nuotrauka ir sūrio ir pačios sūrio gamintojos. Jai įteikta Sidabrinio šaukšto premija.

NAUJAUSIA PLOKŠTELĖ

Kur gintarais... Montrealio lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras" atlieka lietuviškos muzikos, tautinių šokių, dainos ir žodžio pynę. Skudučiai, rageliai, birbynės ir kanklės jungiamosi 16 atliekamų kūrinių. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Ši ir kitos lietuviškos plokštelės, knygos, suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PABALTIEČIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Lietuvių, latvių ir estų jaunimas ruošia Pabaltiečių Jaunimo Kongresą, kuris įvyks rugpjūčio 19-22 estų stovykloje, Long Island, N.Y. Kongreso metu dalyviai turės progą pakalbėti apie svarbesnes išeivijos pabaltiečių jaunimo problemas, ypatingai apie tautinės kalbos išlaikymą ir mišrias vedybas.

Vladas Šakalys praneš kongreso dalyviams apie šių laikų situaciją Lietuvoje ir kituose sovietų okupuotuose kraštuose. Kiti kalbėtojai paaiškins apie

džonio — Gegužės liepsna ir Balio Augino eilėraštį, skirtą Kalantos dešimtmėčiui.

Buvo kviesta dalyvauti Irena Veblaitienė, bet ji buvo apsigusi ir negalėjo programoje dalyvauti.

MIRĖ KUN. V. KARALEVIČIUS

Kun. Vladas Karalevičius, sulaukęs 70 metų, 7 mėn. ir 17 d. amžiaus, mirė ligoninėje birželio 17 po širdies operacijos. Pirmą kartą buvo paguldytas ligoninėn 1979 vasarą, kai pajuto širdies susilpnėjimą.

Velionis buvo gimęs Bayonne, N.J., 1911 spalio 30. Tėvai parsivežė Lietuvon ir ten baigė mokslus. 1937 birželio 13 buvo išventintas kunigu. Lietuvoje mokė religinius mokslus ir, karui siaučiant, atkeliavo atgal į JAV. Ėjo vikaro pareigas Bayonne, Elizabeth ir Newark parapajose. Iš Elizabeth buvo nukeltas klebonu į Jersey City, kol Šv. Onos parapajia gyvavo.

Paliko nuliūdime vienintelį Amerikoje brolių Vytautą, kuris dėl ligos negalėjo atvykti į laidotuves iš Denver, Colorado.

Į Newark Švč. Trejybės šventovę karstas atlydėtas sekmadienį, kur vakare vienas iš Newarko vyskupų arkivyskupijos papročiu atliko atsisveikinimo pamaldas, o pats arkivyskupas su savo palydovais, irgi Newarko ar-

EKSKURSIJA Į KENNEBUNKPORTĄ

Tradicinė ekskursija autobusu pas Tėvus pranciškonus Kennebunkporte, Maine, šiais metais daroma ne Darbo dienos savaitgalį, bet JAV nepriklausomybės šventėj. Autobusas iš Kultūros Židinio kiemo išvyks liepos 3, šeštadienį, 8 v.r. Pakeliui sustojama prie Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave. Woodhavene. Į New Yorką grįžtama liepos 5 vakare. Kelionė, nakvynė ir valgis 5 kartus — asmeniui 105 dol. Šios kelionės reikalais skambinti Marrytei Šalinskienei 296-2244 arba Tėvui Petriui 827-1351. Anksčiau užsiregistruvę pasirenka vietas autobuse bei kambarius vasarvietėse.

Padėkos žodis
 Pabaigoje A. Vakselis rengėjų vardu padėjo visiem programos dalyviams, drauge padėjo ir tom organizacijom, kurios prisidėjo prie šio renginio, apsiimdamos pasidalinti išlaidas. Tos organizacijos buvo: Liet. Bendruomenės New Yorko apygarda, Altas, šaulių kuopa, Lietuvių Informacijos Centras ir Liet. Kultūros Fondas, kuris nemokamai davė pasinaudoti sale.

Svečiui G. Gershman įteikta knyga — Soviet Genocide in Lithuania.

Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Žmonių atsilankė apie pusantro šimto. (p. j.)

Kun. Vladas Karalevičius

kievyskupijos naujomis tradicijomis, pirmadienį, 10:30 val. su kitais lietuviams kunigais atliko religines laidojimo iškilmes. Palaidotas arkivyskupijos kapinėse No. Arlingtone.

Velionis buvo labai jautrus kiekvienam lietuviškam reikalui ir smarkiai sekė tautinį judėjimą bei lietuviškąją spaudą. Rėmė taip pat vienuolynus ir radijo programas.

DĒL MAIRONIO MOKYKLOS LAIDOS

Maironio lituanistinė mokykla perėjo į 10 metų sistemą. Šiemet tokios reformuotos mokyklos buvo išleista antroji laida. Tai ir pažymėjo mokyklos vedėja A. Marijošienė.

Beieškodamas Darbininko komplektuose kažkokio praieities įvykio aprašymo, radau ir tokią žinią, kad 1972 metais birželio 16 buvo išleista Maironio mokyklos 18-ji laida. Tada buvo 8 metų sistema. Mokykla gali juk ir padidinti savo mokslo metų skaičių, argi dėl to turėtų nukentėti jos laidos? Taigi, ar šiemet nebus jau 28-toji laida? Reikėtų grįžti prie senojo skaičiavimo ir savo mokyklos garbės nesusmažinti. (p.j.)

PABALTIEČIŲ JAUNIMO KONGRESO registracijos lapelis

Vardas ir pavardė
 Adresas
 Amžius Telefono numeris
 Ar būsite visas keturias dienas (\$60)? Taip Ne
 Jei nebūsite visas keturias dienas, kiek dienų galite su mumis pabūti (\$20 į dieną)?

Parašas
 Tėvų parašas (jei esate 16 ar 17 metų amžiaus)

Prašome grąžinti registracijos lapelį ir mokestį (čekiais) adresu:

Vytas Volertas
 405 Leon Avenue
 Delran, NJ 08075